AMERIKANSKI SLOVENEC

American In Spirit; Foreign In Language Only. Best advertising medium to reach a quarter million Slovenians in the United States. Rates on request

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo D. S. D.

Organ of the Best Element of Americanized Slovenians. It covers News and Contains Matters of Special Importance to Them Not Found Elsewhere

ŠTEVILKA 78. JOLIET, ILLINOIS, 23, AVGUSTA 1918. LETNIK XXVII

Zavzeli Lassigny, zajemajo Noyon.

Francozi hudo pritskajo Nemce, kateri se še vedno umikajo dalje in dalje.

NEMŠKE IZGUBE NARAŠČAJO.

Zopet govorica o novi avstrijski ofenzivi na laški fronti.

ZAPADNA FRONTA.

True translation filed with the post master at Joliet, Ill., on August 22, 1918 as required by the act of October 6 1917

Francoski uspehi.

Pariz, 19, avg. — Francoske čete severno od reke Oise so prodrle do zapadnih predkrajev Lassignyja, po nocoj izdanem vladnem naznanilu. Pribojevale so si tudi svojo pot iz Thiescourtske hoste in so dalje južno zavzele vas Pimprej ob cesti Noyon-Compiegne. Severozapadno od Soissonsa je bila zavzeta vas Morsain in 2,200 Nemcev je bilo ujetih v tem okrožju.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 22, 1918 as required by the act of October 6, 1917.

Berlinsko poročilo.

Berlin, prek Londona, 19, avg. — Da so aliirske čete prodrle v zapadni del Beuvraignesa, priznava današnje službeno naznanilo vojnega urada. Ponovni aliirski napadi severozapadno od Lassignyja so bili odbiti, pravi naznanilo, dočim so Nemc podjeli uspešne sunke severozapadno od Roya.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 22, 1918 as required by the act of October 6 1917.

Nemci tepeni na 3 frontah.

London, 19. avg. — Hudi udarci na treh frontah — v Flandriji, v Pikardiji med Ribecourtom in Soissonsom in na jugu — so vrgli Nemce nazaj od pol do dveh milj v zadnjih štirindvajsetih urah, z izgubo do 3,000 ujetnikov, po nocojšnjih naznanilih britanskega in francoskega vojnega urada.

Neko pozno neuradno poročilo pravi, da so si aliiranci izbojevali svojo pot v železniško postajo pri Royu, važni točki, v središču nemške fronte v Pikardiji, in so dejansko v predelu Lassignyja, dalje proti jugu.

Pridobitev v Flandriji.

Gori v Flandriji so britanske čete junaškem umolu napredovale na fronti 10,000 jardov, zavzele mesto Merville in dospele do ceste, ki drži iz Paradisa v Les Puresbecques skozi Merville, po nocojšnjem naznanilu feldmaršala Haiga.

Severozapadno od Chaulnesa, južno od reke Somme, so Nemci davi v ofenzivi na miljo široki fronti med Herbecourtom in Lihonsom prodrli v britansko linijo na dveh točkah, a so bili takoj potem prepodeni in linija je bila obnovljena.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 22, 1918 as required by the act of October 6 1917

Britanski uspehi.

London, 20. avg. — Vzhodno od Arrasa, ob reki Scarpe, so Britanci v ostrem bojevanju porinili svojo linijo naprej nekoliko vzhodno od vasi Tampaux, dočim so dalje proti severu, v štric reke Lys, dospeli v L' Epinette ter severno od Mervilla zavzeli vasi Vierhock in La Couronne, po nocojšnjem naznanilu feldmaršala Haiga iz glavnega stana.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 22, 1918 as required by the act of October 6, 1917.

Francozi ujeli 8,000 Nemcev.

London, 20. avg. — Več nego osemtisoč ujetnikov in napredovanje povprečno tri milje daleč ima zabeležiti nocoj deseta francoska armada generala Mangina po strašnem napadu, podjetem danes dopoldne na petnajst milj široki fronti, raztegajoči se od Fontnoy ob reki Aisne do Pimpreza ob reki Oise.

Nocojšnje pariško uradno naznanilo pravi, da je bilo mnogo vasi zavzetih v podjetju, ki zelo ogroža nemško linijo od Soissonsa proti zapadu mimo Noyona do Lassignyja.

Prestregli protinapad.

Francozi, ki so udarili ob 7. uri 10 minut danes dopoldne, so s tem prestregli nemški protinapad, ki sta ga imeli podjeti dve sveži diviziji nemških čet, po brzojavkah z bojne fronte.

Te dve diviziji poslani ponoči v motornih vozilih, sta bili očividno zajeti v ljutem prodiranje Francozev in vrženi nazaj ostankom sovražnikovih divizij, ki so obdržavale linijo.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 22, 1918 as required by the act of October 6, 1917.

Haig pritiska Nemce.

London, 21. avg. — Britanski napad, podjet davi na fronti desetim milj od reke Ancre do soseščine Noyenvilla, je bil uspešen na celi fronti, po nocojšnjem naznanilu feldmaršala Haiga iz glavnega stana.

Britanci so prodrli daleč v sovražnikove postojanke in ujeli lepo število Nemcev.

True translation filed with the post master at Joliet, Ill., on August 22, 1918 as required by the act of October 6, 1917.

Francozi zavzeli Lassigny.

Pariz, 21. avg. — Francozi so zavzeli Lassigny, po nocojšnjem naznanilu vojnega urada, ki pristavlja, da so gen.-Focheve čete prodrle tudi proti severu od Pimpreza ob reki Oise do predkrajev Chiry-Ourscamps.

Po prešnjem naznanilu, da je Sempigny, prišel v roke gen.-Manginovih čet, se bo moglo važno sovražnikovo opirališče Noyon, samo dve milji oddaljeno, komaj obdržati še mnogo dalje časa.

Zavzeli mnogo vasi.

Ces dan so Francozi na bojni fronti Oise-Aisne prodirali dalje, zavzeli številne vasi ob liniji in zelo povečali skupno število nemških ujetnikov. Prodrli so od včeraj na gotovih točkah kakih pet milj.

Na skrajnem desnem krilu, v okolici Soissonsa, so Francozi z naglim sunkom prodrli na višavje, ki nadzira reko Aisne do vzhoda, kjer je sovražnik stal južno ob Vesli nasproti Francozom in Američanom.

LAŠKA FRONTA.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 22, 1918 as required by the act of October 6, 1917.

Hoetzendorff zopet nameščen.

Amsterdam, 19. avg. — Nadvojvoda Jožef je zopet namestil feldmaršala von Hoetzendorffa kot poveljnika avstrijske pogorske armadne skupine na laški fronti, po tukaj dones prejeti brzojavki iz Budimpešte.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 22, 1918 as required by the act of October 6, 1917.

Pred novo avstrijsko ofenzivo.

Washington, D. C., 19. avg — Avstrija morda poskusi udariti proti Italiji preden prodro aliiranci v Rusijo in prisilijo premestitev velike bojne moči z Italje na vzhod. Tako so prerokovale tukaj danes ententni vojaški veščaki.

Ti veščaki mislijo, da so se Avstrijci pripravljali za ofenzivo, ko so začeli nemški porazi ob Marni, in da so bili načrti avstrijskega vrhovnega poveljstva zopet zadržani, ko so ententine čete prodrle v Rusijo.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 22, 1918 as required by the act of October 6 1917

Zlomili avstrijski napad.

Rim, 19. avg. — Današnje službeno naznanilo vojnega urada pravi:

"Ob vsej fronti so bili topniški dvoboji in znatni spopadi med pozvedovalnimi patrolami. Vzhodno od Montella so naše patrole izdatno nadlegovale sovražnikove perdnje linije.

"Poskušan sovražnik napad jugozapadno od Grave di Papadopoli se je zlomil pod našim ognjem."

True translation filed with the postm master at Joliet, Ill., on August 22, 1918 reguired by the act of October 6, 1917

Avstrijsko poročilo.

Dunaj, prek Londona, 19. avg. — "V piavskim odseku je bilo poskušano sovražnikovo pozvedovanje obrezuspešno," pravi današnje službeno naznanilo iz vojnega glavnega stana.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 22, 1918 as required by the act of October 6, 1917.

Avstrijski parnik torpediran.

Rim, 20. avg. — Submarinka F-7 je prodrla v Kvarnerski zaliv v gornji Adriji ter torpedovala in pogreznila velik avstrijski parnik, nakar se je vrnila v svoje opirališče nepoškodovana, je naznanilo admiralstvo danes.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 22, 1918 as required by the act of October 6, 1917.

Laški letalci nad Porečem.

Washington, D. C., 21. avg. — uspešno bombardovanje avstrijskih vojaških tvornic v Poreče po laških zrakoplovcih brez škode za civilni del mesta je naznanjeno v današnji uradni brzojavki iz Rima. Zrakoplovci so spustili velike množice letakov z novicamo v jezikih zatiranih narodov pod ovstrijskim gospostvom.

Nemir v Varšavi.

Washington, D. C., 20. avg. — Brzojavke iz Švice pravijo danes, da se kaže globok nemir v Varšavi. Ceste starega poljskega glavnega mesta so polne nemških patrol, ki izvršujejo številne aretacije. Hiše se preiskujejo in osebe zpirajo v Lomzi in Plocku.

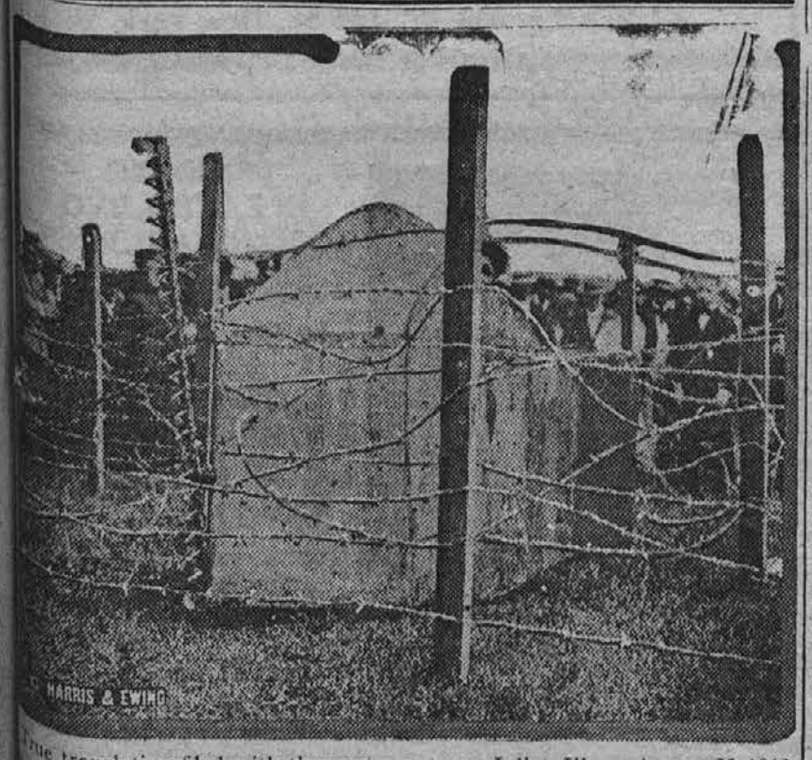

True translation filed with the post- master at Joliet, Ill., on August 22, 1918 required by the act of October 6, 1917.

STROJ ZA REZANJE ŽIČNIH ZAMOTOV.

Izdajatelj vzorec žicoreznega stroja za rabo v Nikogaršni krajini skazuje zamotu, postavljenem na kapitolski zemlji v Washingtonu. En gon stroj naprej, dočim ravna drugi rezilo.

Burian o posvetu med cesarjema.

Glede vojne in miru baje izpopolnjen dogovor med Avstro-Ogrsko in Nemčijo.

ČEŠKOSLOVAŠKI MANIFEST.

Pripoveduje o težnjah za narodno svobodo. Zločini na Dunaju.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 22, 1918 as required by the act of October 6 1917

Konferenca ugaja Burianu.

Amsterdam, 21. avg. — Baron Burian, avstro-ogrski minister zunanjih stvari, je v razgovoru z nekim dunajskem časnikarjem izjavil, da je poplnoma zadovoljen z uspehi posvetovanj zadnjega tedna v nemškem velikem glavnem stanu. Kljub kratkosti posvetovanj so bila razpravljena vsa vprašanja, ki se tičejo Avstro-Ogrske ali Nemčije. Vsako važno vprašanje glede vojne in mru je blo pretehtano in nobene izpremembe ni bilo "v našem mirovnem programu."

Glede poljskega vprašanja je rekel, da je nemogoče govoriti o podrobnostih, ali načrt je bil osnovan za pospešitev nadaljnjih pogajanj. Vprašan o temelju teh pogajanj, je baron Burian rekel: "Naš program ostane neizpremenjen. Mi vzdržujemo naše načelo, da se morajo želje poljskega naroda glede njegove bodočnosti v mejah bistvenih koristim centralnim velesil uvaževati. Sklenjeno je bilo, torej, vabiti Poljake k udeležbi na avstro-ogrskih pogajanjih."

Minister zunanjih stvari je pristavl. da majo Poljaki pravico do proste izbire svojega lastnega kralja in da se podrobnosti poravnajo pri skupnih pogajanjih.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 22, 1918 as required by the act of October 6 1917

Razpor med cesarjema.?

London, 21. avg. — Dunajske brzojavke zanikajo, da se je posvetovanje med cesarjem Viljemom in cesarjem Karlom končalo v dogovoru med Avstrijo in Nemčijo, po brzojavkah na "Daily Mal" z Haaga. Rečeno je, da se je Nemčija dogovorila z zašasno vlado poljsko, n da bi Avstrija o tem vedela.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 22, 1918 as required by the act of October 6 1917

Čehoslovaške nade.

Washington, D. C., 20. avg — Manifest (razglas), ki ga je izdal pred kratkim osnovani češkoslovaški narodni odbor v Pragi, je prišel v roke češkoslovaškega narodnega sveta tukaj. V njen je očrtan program narodnega odbora. Glavne točke so: Zjedinjenje in vzporeditev vseh sil češkoslovaškega naroda za uresničenje njegovih narodnih teženj ter poziv na vse Čehe in Slovake, da se skupijo v borbi za svobodo.

Manifest izraža njegovo zaupanje v izid in zatrjuje, da je z svoje lastne moči češkoslovaški narod "vstal iz groba stoletij in se iz svoje lastne moči postavi v luč sveta v družbi svobodnih narodov v bodočnosti osvobojenega in omikanega človeštva.

Glavni praški dnevnik, "Narodni Listy", zatrt po vladi pred kratkim, je zopetizšel in neka brzojavka pravi danes, da je njegova razlaga manifesta sledeča: "Dočim je državni zbor blizu razpusta, imajo Čehi zopet parlamentarno skupščino, ki odloči usodo naroda." List pristavlja, da dočim je Avstrija zrela za razpad, če bi razpadla danes, bi bile nemške strojne puške pri roki za pomoč, in nasvetuje potrpljenje za nekaj mesecev.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on August 22, 1918 as required by the act of October 6, 1917.

Zločini na Dunaju.

Bern, Švica, 19, avg. — Javna varnost je silno zmanjšana na Dunaju vsled vojne, poroča neki potnik, ki se je pravkar vrnil v Švico oz avstrijske ga glavnega mesta. Tatvine se naznanjajo vsako noč, in tatovi segajo zlasti po oblekah, katerih cena je neverjetno narasla.

Dostojna obleka za moškega stane od 1,500 do 2,000 kron. Črevlji stanejo 300 kron in funt kruha, kupljenega skrivaj brez karte, stane od 12 do 15 kron.

Z druge strani pa zasluži navaden delavec od 400 do 500 kron na teden in dostkrat več. Vsled tega so navadni železarj in razvažalci premoga videti pijoči šampanjca v boljših gostilnah. Sodarjev zelo potrebujejo z ozirom na izvrstno letino po vinogradih Lastniki ogrskh vinogradov ponujajo sodarskim mojstrom 80,000 kron na leto.

ODPRTO PISMO DR. TRUMBIČA GENERALU BOROEVIČU.

(Jug. Čas. Urad, Washington, D. C.)

Javili smo že, da sipljejo zavezniški aeroplani na mesta in vasi v naši domovini proglase Jugoslovanskega Odbora, v katerih se naš narod obvešča o vspehih in zmagi jugoslovanske ideje med zavezniki. Slične proglase mečejo tudi med prve vrste avstrijske vojske in v zaledju, da na ta način vojakom in civilnemu prebivalstvu odkrijejo resnično in pravo stanje položaja.

Med raznimi proglasi se nahaja tudi odprto pismo, sestavljeno osebno po dr. Ante Trumbiču, predsedniku Jugoslovanskega Odbora v Londonu ter na menjeno generalu Boroeviču. To pismo je bilo raztrošeno več tisoč izvodov po naši domovini ter ga v naslednjem objavljamo v celoti:

Gospod general!

Vest me sili, da Vam v tem za bodočnost človeštva velikem in tragičnem času napišem nekoliko besed.

Po soglasnem pripričanju zaveznikov ste se Vi edini izmed vseh avstrijskih generalov pokazali na višini položaja. Na stotisoče vojakov, sinov našega jugoslovanskega naroda, se nahaja danes vsled grobe vojaške sile v Vaših rokah. Kam vodite Vi te lobre in poštene može? V čegavo korist dovoljujete, da pada in gine cvet našega naroda? Ne morem si misliti, da Vi, mož tako velikega talenta in uma, še danes ne more zapopasti, **da gine naš narod, ki se bori v avstrijskih vrstah, edinole za koristi Nemcev. Ne morem si misliti, da Vam niso poznani nemški načrti, po katerih naj bi se kolonizirale n raznarodle naše pokrajine, in da ne veste, da bi bil vspeh Nemcev trajna propast za naš narod.**

Kljub težki usodi, ki bi zadela naš narod v slučaju nemške zmage, vodite Vi toraj še vedno može Vaše krvi in jih gonite v samoubijanje, to je, **da postanejo večni sužnji najbolj egoističnega in najbolj brutalnega naroda.** Ali Vas mir v Brest-Litovsku ni mogel poučiti, kaj pomeni pruska morala? Ali Vam ni mogel odkriti, da vztrajate v borbi za stare in preživele principe, katerim je dojeno, da prepadajo in izginejo v tem velikem preporodu človeštva.

Polagoma je nastopil celi kulturni svet proti Nemčiji, ne radi tega, da nima ona pravice, obstojati kot jednaka med jednakimi, temveč izključno radi tega, **ker nosi bistvo nemške kulture in nemške moči za seboj propast ostalega sveta.** Kultura, ki gre za tem, da vzbudi med nenemškimi masama naj nižje nagone, da bi jih na ta način razdelila in medsebojno nahujskala, na koncu pa vse uničila in zmagala s svojo vojaško silo, to je nemška kultura. Takšna je bila nemška "Mittel-Evropa". Vzgoja, znanost, tehnika, vse to mora služiti temu nemškemu cilju za zazužnjenje in zadušitev sveta.

Dovolj je, ako se omeni, kaj so storili Nemci v Rusiji in med potlačenimi narodi v Avstro-Ogrski. Pokvarjenost v javnem in privatnem življenju, razžirjevanje alkoholizma, razširjevanje umazane pornografske literature, uničenje družinske morale, pomanjkanje vse vere, to so cilji in sadovi nemške kulture med nemškimi narodi. Ali so oni ideal, za katerim stremite Vi, gospod general? Ali mora Vaš talent in Vaš um služiti tem ciljem?

Vi, gospod general, padate sedaj v isto napako, **katero je napravil ban** Jelačič. On je rešil Dunaj, zvezal pa je roke svojega naroda, katerega je tako zelo ljubil z okovi najbolj črnega absolutizma.

Sedanji čas je mnogo bolj važen, kakor oni leta 1848 Danes se odločuje usoda celega našega naroda. Na stoticoče naših sinov je zvezalo svojo usodo z zavezniško demokracijo, na tisoče in tisoče se jih bori ramo ob rami na solunski fronti z bratsko srbsko vojsko, mnogi, premnogi se bore za isto stvar v slavni ameriški vojski, **a v kratkem bo zaplapolala naša zastava tudi tukj in se dvignila proti vojski, kateri Vi zapovedujete. Ali ni to jasen dokaz, da nočejo vsi svobodni sinovi naroda imeti ničesar skupnega z Nemci srednje Evrope.**

Naš jugoslovanski narod želi, biti od sedaj naprej sam gospodar v svoji hiši. **To je glas in zapoved, katero jaz slušam in sledim, ker priznavam samo eno voljo, samo eno oblast, a to so svetinje in želje mojega naroda.** Ta narod čuti in ve, da pomeni zavezniška zmaga osvoboditev in zjedinjenje celega našega plemena, edinstva, ali s tremi imeni, v eno neodvisno državo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ta narod čuti, da bo zmaga zaveznikov istočasno zmaga demokracije in napredka nad surovo silo in nad "pravico pesti".

Vi, gospod general, silite narod, pozivljajoč ga s svojimi proglasi, da se bori proti zaveznikom, **da se bori proti samemu sebi, da se bori proti velikim in plemenitim idealom, katere zastopajo zavezniki Vi ki ste mogli postati osvoboditelji našega naroda, ga vodite v robstvo in uporabljate Vašo oblast in moč samo za to, da izkoreninite narod, ki je že toliko pretrpel... stopajo zavezniki...Vi, ki ste mogli osvoboditelj našega naroda, ga vodite v robstvo in uporabljate Vašo oblast in moč samo za to, da izkoreninite narod, ki je že toliko pretrpel...**

Zgodovina, gospod general, pravično ali tudi strogo sodi dela posameznika in naroda. Pot, po kateri Vi hodite, Vas bo privedla do tega, da se Vas bodo prihodnji rodovi spominjali v svojih pesmih kot **Vuka Brankoviča,** kot **izdajalca.**

Poslušajte glas Vaše krvi v našo in Vašo srečo in kerst.

Dr. Ante Trumbič.

— Pozor!. Prejeli smo sledeče vabilo: Pozor! Pozor! V nedeljo 1. septembra ob ½11 uri dopoldne bo slovesno blagoslovljena nova slovenska cerkev sv. Roka na 6. in Crosat cesti, La Salle, Ill. Pred blagoslovljenjem bo po mestu velika parada vseh povabljenih slovenskih in drugih društev. Po cerkvenem opravilu odkorakajo z godbo vsa društva in udeleženci na velikanski piknik v Olympic park, 16 in Crosat cesta. Ne skrbite, kaj boste jedli, kaj boste pili, za vse to bo preskrbljeno tam! Vrhtega bo vsakovrstnih zabav v obilici: petje, ples, kegljanje, streljanje na race itd. Sodelovalo bo slavnoznano jolietsko Pevsko društvo sv. Cecilije, lasallska "Slovenija" in dr. Ves popoldan in zvečer bo svirala najboljša godba tukajšnjega mesta. Čisti dohodek je namenjen za novo cerkev. Vsi Slovenci in Slovani ste prijazno prošeni in vabljeni! Pridite in pomagajte nam! — Odbor.

IZVRSTNI VZROKI.

Ako j zdravilo znano in číslano med ljudmi čez 30 let, morajo biti pri tem izvrstni vzroki. Trinerjevo Grenko Vino uživa gori omenjeno trikrat po desetlet. Zakaj? Zato, ker nikoli ne razočara, je okusno in ob enem tudi vspešno. Izčisti drobovje, povspeši tek in pomore prebavi. Vvi želodčni neredi kakor: zapah, neprebava, slatulenca, glavobol, nervoznost, splošna oslabelost, itd.,h itro minejo. Naše geslo je: Vam lahko odkrito pogledamo v oči. Mi uporabljamo grenka zelišča in manj naravnejše vino za Trinerjev izdelek, to je vzrok, da ima na tisoče prijateljev. $1.10 po lekarnah. Trinerjev Liniment je tudi zdravilo da mu ni jednacega. Poskusite ga z revmatizem, nevralgijo, putiko, spahke, otekline, itd. 35 in 65c po lekarnah, po pošti 45 in 75c. — Joseph Triner Company, 1333-1343 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. —Adv.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Joliet, Ill., 21. avg. — Po vsej naši naselbini je veliko zanimanje za skupni izlet naših društev v La Salle, Ill., dne 1. sept. t. l., povodom blagoslovljenja tamošnje nove slovenske cerkve sv. Roka. Jolietska udeležba bo gotovo velika. Kajti o tej priliki hočejo naši dobri Jolietčanje pokazati svojim lasallskim sosedom, da znajo povračati milo za drago; da niso pozabili, kako so naši vrli Lasallčanje pred dvema letoma v velikem številu prihiteli poveličevat slavnost srebrnega jubileja naše slovenske cerkve sv. Jožefa; in da se še spominjajo mnogih drugih priložnosti, ko sta se naš La Salle in naš Joliet skupaj veselila nad vidnim uspehom prave bratske ljubezni in vzajemnosti. Pričakovati je torej z gotovostjo, da se skupnega izleta dne 1. septembra t. l. v La Salle udeleži prav lepo število jolietskih Slovencev in Slovenk. Opozarjamo pa še enkrat naše jolietske čitatelje na naznanilo združenega pripravljalnega odbora vseh jolietskih slovenskih društev, v katerem je rečeno, da si mora tiket ali vozni listek vsak kupiti **še ta teden.** Tiketi (po $1.40 tja in nazaj) so na prodaj pri tajnikih in predsednikih društev.

— Naš novi organist, g. Martin Cvenk, ki je prišel v Joliet predzadnji ponedeljek iz Calumeta, Mich., je prvikrat igral na orgle in pel v naši cerkvi na praznik Velike Gospojnice. S svojim igranjem in petjem je napravil najboljši vtis. G. Cvenk se je pokazal mojstra v orglanju in petju. Pričakovati je, da dobimo v doglednem času ras najboljši cerkveni pevski zbor, kar smo jih dosedaj imeli, če bodo hoteli — pevci in pevke. Kajti od teh je zdaj odvisna ta reč. G. organist je izvrsten učitelj petja. Zatorej pevke in pevci — na dan!

— Registriranje 21-letnih. Vsi moški, ki so dosegli svoj 21. rojstni dan izza dne 5. junija t. l. in na dan 24. avgusta t. l. ali prej, se morajo registrirati dne 24. avgusta t. l., to je, v soboto. Kako in kje se morajo registrirati, je izvedeti pri krajevnih vojaškonabornih odborih. Registracijski uradi bodo odprti od 7. ure zjutraj do 9. ure zvečer. Nikar ne pozabite, da ne boste kaznovani!

— G. John N. Simonich na Clement St. je pred kratkim prejel pismo od svojega sina Serg. John Simonich, Ingineering Corps, da je dobil dvotedenski dopust in se mudi v Parizu ter drugih večjih mestih Francije.

— Prekuhavajte vodo iz vodnjakov! Vročinska bolezen se utegne razširiti po Jolietu, če se ne bodo ljudje ravnali po odredbi zdravstvenega komisijonarja Higginsa, ki je posveril ljudstvo, naj ne pije vode iz vodnjakov ali štern, če ni prekuhana.

— Odhod slovaških prostovoljcev. Ponedeljkov "Joliet Evening Herald-News" je prinesel dolgo poročilo, ki se je začenjalo takole: "Z ameriško zastavo na eni strani in narodno zastavo slovaško na drugi, je triindvajset jolietskih slovaških mladeničev stalo na odru šolske dvorane sv. Cirila in Metoda, pojoč 'Hej Slovani!', svojo narodno himno, včeraj (v nedeljo) popoldne, pred svojim odhodom na Francosko." Potem opisuje lepo odhodnico podrobno, omenja govore, katere sta imela slovaški župnik Rev. S. Ivičič in poljski župnik Rev. Olszewski, ter poroča, kako je do 2,500 moških in žensk spremilo mlade junake na kolodvor.

— Če bi kajzer vedel. Vse parne piščali po vseh tovarnah v Jolietu in okolici so v zadnjih tednih najmanj po dvakrat na dan pozdravljale dolge železniške vlake, ki so prevažali od zapada proti vzhodu mlade ameriške korenjake, gredoč v boj za svobodo vsega sveta. Če bi to vedel kajzer, domišljavi osvajač vsega sveta, bi se mu brke pobesile in morebiti bi odjenjal, ako ni res blazen, kakor pravijo, da je.

— Nov način ravnanja z ujetniki je naznanil tukaj včeraj Charles H. Thorne, ravnatelj illinoiškega departmenta za javno blaginjo. Ko se kak jetnik sprejme, bo nameščen v celici in skrbno opazovan. Med tem časom bo vsak jetnik zaprt in ne bo imel nobene prostosti. Naslednja doba bo doba večje prostosti. Zadnja doba bo odgovarjala sedanjemu sistemu "častne farme". Načrt je namenjen bolj za preporod kaznjencev, nego za dajanje prostosti brez razločka, ali jo kaznjenec zasluži ali ne. Novi Načrt se uvede z otvoritvijo nove državne kaznilnice v Jolietu in naznanjen je bil povodom nadziralnega obiska od strani guvernerja Lowdena. Prva enotna stavba nove kaznilnice je dovršena. Vsaka enotna stavba bo okrožna v obliki, tako da ima lahko vsaka celica okno navzven. Nasproti vsakega okna bodo vratca z zapahom, ki se lahko odpro, da se dobi dovolj zraka. Vsaka celica bo imela tekočo vodo ter posteljo, stole in opremo.

— Največji prijatelj. G. Frank Ulčar, Gilbert Minn., nam piše z dne 15. t. m.: "Spomnil sem se, da je zopet eno leto poteklo v večnost, odkar imam list plačan. A sedaj sem pa dolžan, da zopet naročnino ponovim za ta moj list, in sicer za dve leti naprej Vam plačam $5.00, ker list Amerikanski Slovenec je moj največji prijatelj, posebno zato, ker prinaša vsako nedeljo besedo božjo in tudi sicer toliko lepih naukov. Zato boš, preljubi Am. Sl., moj tovariš do groba."

— Vsi mali trgovci s premogom se morajo registrirati dne 15. sept. t. l. Tako je odredila kurivna uprava.

— Rojaki. kupujte vojno-varčevalne znamke (War Savings Stamps), ker s tem koristite sebi in pomagate Združenih Državah vladi v njenem svetem boju proti kajzerizmu.

NAZNANILO.

Joliet, Ill., 19. avg. 1918. — Združeni pripravljalni odbor vseh jolietskih slovenskih društev naznanja sledeče:

Glede vožnje v La Salle, Ill., ob času blagoslovljenja lasallske nove slovenske cerkve sv. Roka, ki se bo vršilo dne 1. septembra t. l., je program kakor sledi:

Cena za vožnjo v posebni pocestni kari v La Salle in nazaj na osebo, $1.40.

Kare odidejo iz tukajšnje postaje ob polosmi (7:30) uri zjutraj ter nazaj ob 6. uri zvečer.

Tiket ali vozni listek si mora vsak kupiti še ta teden, ker tako zahteva Street Car Company, da zna en teden poprej, koliko kar bomo rabili. Tikete dobite pri tajnikih in predsednikih društev.

Obenem vas odbor vljudno vabi, da bi se udeležili te izvanredne slavnosti v največjem številu ter s tem izkazali svojo navdušenost inčast in prijaznost našim sosedom Lasallskim Slovencem. Zatorej na svidenje dne 1. septembra v La Sallu, Ill.!

Z bratskim pozdravom
Za pripravljalni odbor
Geo. Stonich.

La Salle, Ill., 17. avg. 1918. — Cenjeni g. urednik, prosim za nekoliko prostora v listu Am. Sl.

Čas hiti in čez dobrih par dni bomo že obhajali največjo slavnost, kar smo jih kdaj imeli v naši naselbini.

Dne 1. septembra t. l. se bo blagoslovila nova slovenska cerkev sv. Roka. Blagoslov bo izvršil mil. škof iz Peorije, Ill., v navzočnosti več čč. gg. duhovnikov.

Cerkev je ena najlepših v tem mestu. Odzunaj jo krasi visok zvonik in lepo rezani kameni ter veliko okno s sv. apostoloma Cirilom in Metodom. Odznotraj pa umetna, krasno slikana okna s svetniki in svetnicami. Tudi križev pot je krasen, da lepši biti ne more. Obhajilna miza, k je iz čistega marmorja, ta pa dela kras celoti, to pa zato, ker bojo verniki prejemali Najsvetejšega.

Častitemu g. Frančišku Šalovenu kot župniku te fare pa čast in lepa zahvala za ves trud in vso skrb, da je vse lepo urejeno in dovršeno. Bog naj blagoslovi Vaše delo, kar ste ga storili za faro!

Čast pa tudi vam, dragi mi farani, ki ste pridno donašali darove za novo cerkev, in še bode treba, le krepko, neustrašeno naprej!

Dne 1. septembra se pričakuje velika udeležba katoliških Slovencev v La Salle, že vnaprej vam kličemo: Pozdravljeni!

Po mestu se bo vršila velika parada, ki bo zopet ena najbolj imenitnih in pomembnih. Maršali so že odbrani. Glavni maršal bode g. Fr. Mišjak in njegovi pomočniki bodo g. Frank Petelinc, g. Andrej Urbančič in g. Anton Strukel, vsi na konjih. Parada se bo završila gotovo v lepem redu in drugorodci bodo občudovali nas Slovane. Pri paradi bode dvojna godba. Vse se pripravlja, da bo nekaj, kar že več let ni bilo.

Naši možje in fantje hočejo lepo okrasiti zunaj cerkve, žene in dekleta pa znotraj. Kar tekmujejo med seboj, kateri bo lepše napravil.

Pri veliki sv. maši se bode pelo latinsko. Pevcev in pevk bode okoli 48: takega pevskega zbora še nismo slišali tukaj. Naše domače pevsko društvo "Slovenija" bode združeno skupaj nastopilo z jolietskim pevskim društvom sv. Cecilije pod vodstvom gospe Ane Nemanicheve. Cerkveno petje bode veličastno.

Vsi farani ste prošeni, da dne 31. avgusta popldne razobesite zastave pri svojih domih, in sicer ameriško in poleg tudi brez vse skrbi slovensko trobojnico, to pa zato, da se pozna, da nas bo obiskalo veliko Slovencev iz sosednih mest in krajev dne 1. sept.

In vsak je že vnaprej prošen, da se lepo pomeni prijatelj s prijateljem, prijateljica s prijateljico itd. Popoldne se bo vršil veliki piknik v Olympic parku, na 16. cesti in Crosat streetu, blizu St. Mary's Hospitala. Vsi pridite na piknik, da še kaj pomoremo za cerkev sv. Roka.

H koncu pa vsi lepo pozdravljeni — in na svidenje dne 1. septembra v La Sallu, Ill.! **Faran sv. Roka.**

DOPISI NAŠIH VOJAKOV.

Fort Williams, Me., 14. avg. 1918. — Dragi urednik Am. Sl.! Dovolite mi malo prostora v vašem cenjenem listu.

Tukaj je vse dobro z nami, zdravi smo in tudi veseli; dolgčas nam ni pravnič. Sedaj delajo K. of C. tukaj tudi svoje prostore, tako da bomo imeli notri dve hiši za zabave, K. of C. in Y. M. C. A., zunaj pa žensko Y. W. C. A. Zabav je dosti. Zadnji ponedeljek zvečer, dne 12. avg., smo slišali Rudolfa Ganz, kateri je najboljši igralec na klavir in je igral v tukajšnjem zavodu Y. M. C. A. Po drugih mestih ljudje plačajo 3 do 4 dolarje, da ga slišijo igrati, mi pa zastonj. In res je izvrsten igralec na klavir.

Tudi imam omeniti, da je 72. regiment odtod odrinil na ono stran. V torek dne 6. avgusta so nas zapustili in so že blizu svojega obrežja, kjer se bodo izkrcali. Med temi so vsi, kateri smo prišli semkaj dne 5. aprila. In ravno 4 mesece smo se vežbali in učili, in zdaj so že odšli na ono stran. Jaz in John Govednik sva bila "izvržena" iz 72 pešpolka, ker sva imela slabe noge. Frank Tushek in Matt Ramuta sta dva jolietska Slovenca, katera sta šla "over there". In ko so nas zapuščali, so bili vsi dobre volje; in ko so šli po cesti skozi Portland do kolodvora, so vso pot peli pesmi, da so se jim čudili ljudje, ker tako korajžnega regimenta še niso videli, da bi šel odtukaj.

Sedaj smo dobili 350 mož iz Jefferson Barracks in se tukaj učijo. Pričakujemo jih še več, ker poprej nas je bilo tukaj 1,400 mož, sedaj nas je samo 500.

Vreme tukaj je slabo; zmeraj dežuje in je hladno, da se zvečer moramo bolj toplo obleči.

Dne 30. julija sem bil postavljen od tukajšnjega polkovnika (colonela) za korporala in nosim svoje proge (stripes) na ramah, in sem tudi jako ponosen nanje. Sedaj nam je tudi jaglje, samo na stražo hodimo in to mi pride enkrat na teden, drugače pa nič ne delam bolj težko, nego jem in spim, da me že hrbet boli, ker preveč ležim. Ali kadar dobimo novince pa bo spet treba "Squad right!" in "Squad left!", pa se ne bo ležalo. Pa bo treba učiti in zato se jaz učim sedaj, da ko pridejo sem, bom dobil še eno progo na ramo in bom seržant (sergeant), upam, da ne izpodleti.

Kakor govorijo, nas bodo poslali v Virginijo v novo "kempo", katero tam postavljajo, in bomo začeli tam učiti novince. Ampak sem se tukaj že navadil in bi rajši tukaj ostal. Ali nismo mi gospodarji, kaj in kam. Kar pride povelje "Hajd!" in gremo, nič ne moremo reči; poslušaj in stori, kar je rečeno. Pa tudi priden moraš biti. Tukaj imajo precej lepo hišo, v katero devajo vse dobre, in potlej se učijo delati.

Tudi "slackerjev" nam ne manjka, po 30i mamo zaprtih tukaj. In delajo tukaj po 3 do 4 tedne precej težko, potlej jih pošljejo v Camp Devens, Mass. In s prvim regimentom, kateri gre na ono stran, jih potem pošljejo; in ko pridejo tja, jih denejo v prve frontne linije, pa naj si pomagajo! Vojskovati pa se mora, ali pa nastaviti prvi nemški krogli. Zatorej selni vredno skrivati Uncle Samu. Če te ne dobijo danes, te pa jutri. Skrivati se ni vredno, ker ima Uncle Sam tajne može povsod in bodo dobili vsakega. In če pa gre prostovoljno, se lahko uči tukaj 3 ali 4 mesece in gre na ono stran, ali ne precej v prvo linijo. Drugi teden bom šel jaz s "slackerji" v Camp Devens. In jih je lepo videti z verigami na rokah, soldat pa puško na pasu privezano okoli noge, pa marš ž njimi. In vsi ljudje znajo, kakšni so. "O look at the slackers"! — kaj ni to lepo slišati? Oni po tudi vidijo sami, da nil epo, pomagati ijm pa ni. Zakaj nisi prišel, ko ti je bil čas?! Izgovor noben ne pomaga.

G. urednik, sedaj pa Vas lepo pozdravljam in tudi vse svoje znance in prijatelje v Jolietu ter ostanem vaš kot dosedaj Jolietčan

Corporal Frank Metes,
19th Co. Portland C. A. C.
Fort Williams, Maine.

DOPIS S SOLUNSKE FRONTE.

Položaj pri Solunu, 6. 7. (ali 24. 6.), 1918. — Ujedinjenje vseh Slovencev v Ameriki v S. N. Z. (Slovenski Narodni Zvezi) je napravilo na tukajšnje slovenske osvetnike, došle iz Amerike in Rusije, naravnost kolosalen vtis. Vojniška morala slov. osvetnikov je v očigled temu dejstvu narasla do vrhunca. **V slogi je moč!** Skupno bomo dosegli vse, kar naš narod želi in potrebuje. In kdo bo veselje pozdravljal plod skupnega energičnega delovanja v obliki slobodne Jugoslavije, kot baš preživeli dobrovoljci-bojevniki, ki hočemo s puško v roki gromovito zahtevati od kletega sovraga človečanstva naše pravice, rekoč:

"Naše pravo vgrabljeno
Brzo povrnite nam!
Nočete li?... Ne prosimo,
Dobiti če je narod sam!"

V oslobodenju našega naroda najdemo rešena prav vsa naša politiška, verska, socijalnai n ekonomska vprašanja, ker eno kot drugo se je umetno, ali kruto zatiralo po birokratični avstrijski vladi na povelje iz nam sovražnega Berolina, naša nesloga pa je bila velika veriga, ki nas je tesno vklepala 1200 let v tuji jarem.

Pozdravljam vse Slovence širom Ameriki in kličem: Naprej junaci! Živela S. N. Z.! Živela slobodna Jugoslavija!

Blaž Logar, narednik,
4 četo, III. bat. br. p. 36,
Solun — Položaj.

VESTI IZ DOMOVINE.

(Jug. Čas. Urad, Washington. D. C.)

(Konec.)

IZPOLNITVENO POROČILO.

Dr. Ivan Bonači.

Ker so te dni nekatere slovenske organizacije objavile svoje polletne račune, mi je prijetnadolžnost, izpo polniti svoje prešnje izvestje cledeče:

Jugoslovanska Katoliška Jednota, Ely Minn., ima bondov III. vojnega posojila za $25.000

Kransko Slovenska Katoliška Jednota Joliet, Ill. je nakupila III. posojila za $20.000, njena društva in člani pa za $388.185.00, skupaj torej za $408.185

Slovensko-Hrvatska Zveza v Calumetu II. posojila $5,000, III. posojila $2.000, skupaj $7.000

skupaj....$440.185

Po tem znaša toraj skupno podpisana svota I., II. III. vojnega posojila od strani Slovencev, Hrvatov in Srbov okroglo 12 milijonovin pol.

IZREKI ZNAMENITIH MOŽ.

Nasljedne izreke znamenitih mož, v prvi vrsti Slovencev, z oziroma na narodno stremljenje in na sedanje obupno prizadevanje našega naroda za pribobitev svobode in zedinjenja, je zbrala ljubljanska "Domovina", tednik:

"Mi smo že na mnogih shodlhdokazali, da se deklaracija naših poslancev giblje na postavnih tleh. S to deklaracijo zahtevamo, da ta lepa zemlja katero so obdelovali naši predniki in katero obdelujemo sedaj mi,ostane naša in samo naša, in sicer tako, kakor je zemlja, katero obdelujejo Nemci, samo nemška. Naša zahteva je pravična, da pravičnejša ne more biti.

Dr. Ivan Tavčar.
("Iz govora, ki ga nisem smel govoriti", Slov. Narod 13. IV.)

* * *

Tako so nas tujci in potujčenci delali majhne in slabe, da smo nazadnje že sami verovali v to svojo neznatnost in nemoč. Izkazalo pa se je, da nas ta silni vihar ni potisnil k tlom, temveč da nam je opral duše in srca, nas pomladil, nas dvignil kviškū!

Ivan Cankar.

* * *

Kdo je velik? Kdor svoj čas izpolni,
kdor življenja vso žrtvuje moč
idealom in najvišjim ciljem,
dokler smrt ga ne zagrne v noč.

Anton Aškerc.

* * *

Nikdar še ni naš slovenskī narod tako visoko, tako sijajno razmahnil kakor v teh zadnjih dveh letih vojne. Dokazal je svetu, da je zrel za svobodo zrel za lastni svoj dom.

Ivan Cankar.

* * *

Jaz verujem v to družino svobodnih narodov. Jaz verujem, da bo iz te brezprimerne preizkušnje izšlo človeštvo prerojeno. Bil bi hinavec in lažnik, če bi se imenoval socijalista, pa bi v globočinisvoje duše ne veroval v svoje ideale. Nič se ne bojimo, nič se ne strašimo dnevnega trpljenja, ne zakrivajmo oči pred grozotami časa — pogumno jih glejmo v lice. Ne saom človek ne samo narod, tudi človeštvo se bo vzdignilo iz močvirja, očiščeno in pomlajeno. V to verujemo, vto zaupamo. — in dažje nam bo trplenje. Kristus je zmagal ko je bil na križu razpet; človeštvo je moralo brezmejno trpeti, da si je zaslužilo prerojenje in vstajenje.

Ivan Cankar.
("Očiščenje in prerojenje.")

* * *

Strankar more biti strankarski, brezstrankarski pa seveda ne mora biti. Brez stranke ni nikogar, ki resnično dela....Iz brezstrankarstva pa seveda s lahko rodi brezbižnost in brezznajčnost. Brezbižnost in brezznajčnost pa sta slaba voditelja pravičnosti.... Strankar bodi nepristranski. To je težko, toda to ni nemogoče. Vnestranstrankarstvu se vadimo najbolj z nestrankarstvom. Le tam, kjer so v resnici razne smeri, stranke, le tam se vadimo upoštevati tuje menje.. Močna stranka stranka z močno nasprotno stranko pridobi.

T. G. Masaryk.
(Izreki o političnih strankah.)

* * *

Najvažnejša stvar za rešitev in dostojnost naše narodnosti je združenje vsega našega naroda v eno celoto, da bi mogli tako s skupno silo stati proti svojim nasprotnikom in proti vsaki nevarnosti.

K. Havliček, 1851.

* * *

Izjavljamo svoja valjo vedno zakonitim potom in bodimo zagotovljeni, da se mora vedno na lep način zgoditi to, kar ves narod želi. Nobena moč na svetu ni tako silna, da bi mogla zabraniti opravičeno željo celega naroda....

K. Havliček.

* * *

Stalnost, odločnost in nepopustljivost — to so lastnosti, ki jih morra imeti neizgibno vsak narod, ako hoče okrepiti svje pravice in svojo svobodo.

K. Havliček.

* * *

Za svoje stare pravice stojte vedno

(Nadaljevanje na 3 strani.)

VOLITE ZA
George A. Bissel
KANDIDAT REPUBLIKANSKE STRANKE ZA
Okrajnega Blagajnika
za Will County, Ill.
PRIMARIES, WED., SEPTEMBER 11, 1918

Važna poslanica g. H. Hooverja, Združenih Držav živilskega upravitelja.

UNITED STATES FOOD ADMINISTRATION.

United States Food Administration
Washington, D. C.

Washington, D. C., May 26, 1918.

Zaupanje živilske uprave Združenih Držav, da se bo ljudstvo v deželi odzvalo navdušeno in s celim srcem po predložitvi dejstev vsakim potrebnim prošnjam za zmanjšanje poživanja hrane, je bilo popolnoma upravičeno. Dokazali smo svojo zmožnost, ne le misliti vkup, marveč tudi skupaj delovati. Odziv ljudstva je vzrok za sedanjo prošnjo.

Naše delo še ni popolno. Vkljub izpodbudnim uspehom naših prizadev, vkljub dejstvu, da naši izvozi živil neprestano naraščajo in se bližajo najmanjšim zahtevam v inozemstvu, je potreba obnovljene gorečnosti in prizadevnosti nujna. Dočim bi morali vsem zahtevam živilske uprave neprestano zadostovati, so gotove stvari, ki jih želim poudariti ob tem času.

V slučaju mesa in mesenine so potrebe za izvoz v inozemstvo prav velike. Dočim je bilo aliirsko poživanje zmanjšano povprečno 1¼ funta za osebo na teden, uživamo mi danes povprečno 3¼ funta za osebo na teden. Ta razdelitev je krivična. Sporazumljenje o teh dejstvih upraviči našo prošnjo, da se poživanje vseh vrst mesa, vštevši kuretino, kolikor mogoče zmanjša na 2 funta na teden za osebo nad štiri leta starosti.

V slučaju sladkorja (cukra) smo v zadregi vsled potrebe, rabiti ladje za prevažanje naših vojakov in hrane za aliirance, in zato moramo rabiti sladkor z veliko varčnostjo. Poudariti moramo važnost shranjevanja in varčevanja v veliki meri med našim ljudstvom to poletje, in naš razpoložni sladkor se mora hraniti v to svrho.

Ali položaj glede pšenice je najresnejši v živilskem zalaganju aliirskega sveta. Če hočemo zadostiti najmanjšim pšeničnim zahtevam naših armad in aliirskih ter trpečih milijonov v aliirskih deželah, se mora naše poživanje pšenice v Združenih Državah do prihodnje žetve zmanjšati na približno eno tretjino navadnega použitka. Nedoumno je, da ne bi bili kos tej krizi. Za vsakega izmed nas, ki lahko osebno prispeva k olajšbi človeškega trpljenja, je to predpravica, ne žrtev. Vsi sloji našega prebivalstva ne morejo nositi tega bremena enako. Tisti, ki opravljajo telesno delo, potrebujejo večjega krušnega deleža, nego tisti, ki sedijo med delom. Vsled neprestanega vsakdanjega opravila žensk in gospodinj ter pomanjkanja domačih pekovskih polajškov zahtevajo mnoge gospodinjstva v velikih mestnih središčih že pripravljen živilski delež, kar je pekarski stalni Victory-hleb. Nadalje moramo neprestano paziti na posebne zahteve otrok in onemoglih ljudi.

Da zadostimo položaju v inozemstvu in preprečimo resno trpljenje doma, je neobhodno potrebno, da se vsi tisti, ki jim dovoljujejo okoliščine, zdržujejo pšenice in pšeničnih izdelkov vsake vrste do prihodnje žetve. Znano je in vse hvale vredno, da so mnoge organizacije in nekatere občine že sklenile, slediti ta načrt

Upati je, da boste naznanili to svoji organizaciji in svoji občini, priporočujoč tistim, ki jim okoliščine dovoljujejo, da se nam pridružijo in zavzamejo to stališče.

HERBERT HOOVER.

430 STRANI OBSEGA
Veliki Slovensko-Angleški Tolmač

prirejen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UČITELJA. Vsebina knjige je: Slov.-Angl. Slovnica, Vsakdanji razgovori, Angleška pisava, Spisovanje pisem, Kako se postane državljan poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja.

Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike dokazujejo, da je to edina knjiga brez katere ne bi smel biti nobeden naseljenec.

Cena knjige v platnu trdo vezane je $2.00, ter se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 533 W. 145 St., New York, N. Y.

MODERNO IN ZANESLJIVO ZOBOZDRAVLJENJE

se daje našim pacientom vsak čas. Nikjer ne najdete tako ČISTEGA URADA in tudi BOLJŠE POSTRŽBE ter ne več ZADOVOLJSTVA kakor pri nas

Izplačilo se vam bogl. ede DELA In CENE, če nam izročite uredite in zravljenje svojih zob.

PREISKAVA ZASTONJ

BURROWS ZOBOZDRAVNIK
D'Arcy Bldg. 2 nadstropje
Odprto vsaki dan zvečer in ob nedeljah do poldne.
Vogel Chicago in VanBuren ceste. Joliet, Ill.

VESTI IZ DOMOVINE.

(Nadaljevanje s 2 strani.)

trdno, nepodajno in zapomnite si, da kdor svoje pravice sam prostovoljno zanemarja, ne škodi le sebi, ampak tudi drugim. Tudi kadar se vašemu soobčanu godi krivica, oglasite se in zavzemite se zanj, — kajti mislite si: Danes meni — jutri tebi.

K. Havilček.

GLAS DALMACIJE.

(Jug. Čas. Urad, Washingngton D. C.)

Dne 20. junija t. l. je izročil predsednik Sabora kraljevine Dalmacije dr. Vicko Ivčević osebno v imenu daželnega odbora namestniku grofu Aattemsu v Zadru naslednjo predstavko:

Kakor je mogoče razbrati iz glasov, ki krožijo po listih, po pregovorih, ki se vodijo v Budimpešti, in po drugih važnih znakih, se zdi, da se v merodajnih krogih konečno namerava rešiti vprašanje o pripadanju kraljevine Dalmacije in objednem urediti državnopravni položaj Bosne in Hercegovine, kateri bi na podlagi tega načrta anektirala Ogrska, ali pa bi stopila z njo prilično v isti odnošaj kakor Hrvatska in Slavonija s posebnim banom na čelu uprave.

Z ozirom na take načrte se smatra deželni odbor kot predstavnik kraljevine Dalmacije in tolmač čutov in misli dolžnim, da svečano povdari, **ne da bi poslušali ustavnega njenega predstavništva in ne da bi ono na to pristalo.**

Še leta 1861., posebno 1870., ko so stopili Hrvati in Srbi prvikrat kot večina v dalmatinski sabor, so izrazili **željo po narodnem zjedinjenju na podlagih naravnega narodnega prava.** Tem težnjam je dala duška adresa sabora leta 1871. V adresi iz leta 1902. je dalmatinski sabor zopet povdaril, kako bo dotedanje razmere utrdile prepričanje, globoko usajene v srce naroda, te dežele, **da bi zjedinjenje dežel najbolje zagotovilo naš narodni razvoj.**

Ko pa je bila leta 1908. anektirana Bosna in Hercegovina, je dalmatinski sabor zopet povdaril v adresi, o kateri se je oglasevalo v zasedanju leta 1909. **da tvori narod v Bosni in Hercegovini skupno z narodom v Hrvatski Slavoniji in Dalmaciji celoto,** ter je izrazil željo, da bi se dala predstavnikom naroda v Bosni in Hercegovini dala priložnost, **da odloči sporazumni z enim in istim narodom hrvatskega in srbskega imena o vseh teh deželah o svoji daljnji bodočnost.** Dalmacija je vedno težila po tesnem stiku s Bosno in Hercegovino kot naravnim svojim zaledjem. Žal, da se njene nade dosedaj niso izpolnile.

V dualistični upravi so ogrski interesi vedno prevladali na prometnem polju, železniški zvezi v Bosni s Splitom pa so se stavile zapreke od strani Ogrske. Zaradi tega se zveza z tekom štiridesetih let še ni izpeljala. Ako se je moglo to dogoditi, ko ni mogla Ogrska sama po sebi razpolagati, se nam usiljuje skrb, da se bo ta položaj še poslabšal, ako bi vrhovna uprav prešla poolnoma v njene roke. Na načrt se torej protivi narodnim in gospodarskim interesom Dalmacije, kolikor bi od nje odtrgal Bosno in Hercegovino.

No, idejo narodnega zjedinjenja se ne more omejiti samo na dežele, v katerih prebivajo Hrvatje in Srbi, temveč je morala sami naravi stvari razširiti tudi na tretji del celokupnega jugoslovanskega naroda, to je, na brate Slovence.

Po sevtovnih dogodkih zadnjih let je ta ideja razvila v globoko nezlahljivo prepričanje: Hrvati, Slovenci in Srbi so uvideli, **da leži samo v njihovem zjedinjem jamstvo za njihov obstoj in nadaljnji razvoj.**

Tako je nastala majska deklaracija leta 1917. ki nosi podpis vseh hrvatskih, srbskih in slovenskih narodnih zastopnikov v dunajskem parlamentu, našla pa je živ odmev v tej želi ter odobranje hrvatskih in srbskih zastopnikov v dalmatinskem saboru na sestanku dne 13. aprila t. l.

Načrti(o katerih se baje razpravlja, mogli odgovarjati kakšnim imperialističnim tendencam, **ne odgovarjajo pa upravičnem težnjam jugoslovanskega naroda ter bi vzbudili ogorčenje in nezadovoljnost, ako bi jih skušali izpeljati..**

Deželni odbor kot tolmač čustev naših te dežele in življenskih njegovih interesov se smatra dolžnim, priobčiti Vaši prevzvišenosti s prošnjo, da bolite predložiti ta protest takoj Njegovemu veličanstvu.

Dalmatinski deželni odbor si je toraj dovolil v tem protestu temeljno načelo: Edinstvo naroda Slovencev, Hrvatov in Srbov, in vsled tega ne dovoljuje, da bi se reševala narodno vprašanje parcijalno — bodi si v frankovskem — Štadlerjevem smislu, bodisi v smislu koalacije (naši boljševiki pa zahtevajo samo slovensko republiko: op. stavca.) Odločevati o tem, kam pripada Dalmacija ali Bosna in Hercegovina, izpustiti pa Slovenijo in Hrvatsko, tega deželni dalmatinski odbor ne dovoljuje, kajti tega ne dovoljuje samorazumevano narodno edinstvo. Drugo načelo, jasno izraženo, je **pravo narodnega samoodločevanja...** To je naperjeno ne samo na naslov unajskih in budipeštanskih vlastodržcev, temveč tudi na adreso nekaterih naših političarjev. Niti koalacija, niti kedo drugi je pooblaščen, odločevati o pedi narodnega ozemlja brez dovolitve naroda stmega. Zaradi tega protestira Dalmacija, da bi se pregovarjalo o njeni usodi, da bi se pa nje pri tem ne uprašalo.

Ne protestira ona radi tega, ker bi bila ona proti narodnem zjedinjenju, ker bi se branila stopiti v skupnost s Hrvatsko in Slavonijo, temveč se brani radi tega, ker se ji usiljujejo kot pogoj tega zjedinjenja okovi, katerih ona v imenu bodočnosti jugoslovaskega naroda noče prenašati.

Načela samoodločevanja naroda izključuje vsak faktor izven naroda samega, da se utika v naše zadeve. Edinstvo nroda pa zahteva, da vsi Jugoslovani: Slovenci, Hrvati in Srbi skupno urede svojo državo.

BODITE PROKLETI BOLJŠEVIKI.

Odprto pismo Vl. L. Burzeffa boljševikom.

(Jug. Čas. Urada, Washington, D. C.)

S tem pismom se obračam na vas, moji včerajši ječarji. Že pred vami sem poznal druge ječarje, toda nobenemu izmed njihnisem nikoli poslal kakega odprtega ali zaprtega pisma. **Bili so sovražniki svobode in so me držali v ječi edinole zaradi tega, ker sem ljubli svobodo.** Danes pa vidim okoli sebe drugo vrsto ječarjev, ki so me zaprli v taisto ječo, kamor sem bel vržen od carske avtokracije. Ali vi, moji sedanji ječarji, ne nosite žandarske unforme. V ste se, ko ste me prijeli in zaprli, **ogrnili z meni najbolj milo zastavo, zastavo enakosti in svobode.**

To, kar vam hočem v tem pismu povedati, n samo moje mnenje, kakoršno imam danes o vas. Vse to, kar vam bom povedal, sem slišal tudi o onih, ki so bili z menoj vred v ječi, v vaši ječi. Isto so mi govorili moji tovariši, ki so ostali na svobodi. Ravno to se govori danes o ves po vseh krajih Rusije. To je v resnici gles ruskega naroda.

Obračajo se na vas, na ciljem osebno samo na vas. Z vami bi se osebno ne mogel niti razgovarjati. **Vi niste za mene slučajni razbojniki, temveč pravi razbojniki, ki se zavedate svojih zločinov. Vi ste izdajalci novine, vi ste lopovi in podkupujete lopove, vi ste zlačinci in podkupujete zločince.**

Ko sem pred enim letom nastopil proti vam in protestiral proti vašim činom — Nemci so vas poslali v Rusijo iz Nemčije v posebnih železniških "zapečatenih" vozovih — sem vedel, da sem na pravi poti. Iskreno pa izjavljam, da nisem mogel nikoli niti misliti na to, **da bi bili v takšni zločinci. Kesam se, da nisem že takrat rabil proti vam hujših besed.**

Vedel sem že tedaj, da izdajate domovino, nisem pa vedel, da bodete prišli z vašo izdajo do one meje cinizma, do katere stedanes prišli, ko ste oktobra meseca 1917. prevzeli vlado... Vedel sem, da so med vami nemoralni možje, ki znajo lagati, krasti in ubijati, nisem si pa mogel misliti, da bodete zbrali okoli sebe tako družbo zločincev, kakoršno ste zbrali.

Tekom vojne sta bila Lenin in njegova družina v najbolj imenitnih odnošajih z Nemci iz Nemčije in Avstrije s posredovanjem raznih Grimmov, Baurjev, Rakovskih in drugih. Vaši Ganecki so se ljubili z raznimi Parvus-i. Iz uredništev vaših listov in iz vašega generalnega šatab so hodile cele čete oseb v Nemčijo, od koder so se zopet vračale kot vaši zaupniki. Prejemali ste cele zaboje pisem iz Nemčije, kakor je to dokazala preiskava v uredništvu vašega lista "Pravda" leta 1917.

To je seveda najbolje odgovarjalo nemškim koristim in se skladalo s kolektivnimi načeli boljševikov.

Vse to pa se mora razmotrivati še z nekaterega drugega stališča, to je, s stališča vseh nas Rusov. In ravno iz tega vzroka je bila cela ta vojna samo **ena izdaja, katero je morala plačati naša vojska s krvjo, naša domovina pa s svojim propadom.** Boljševiki so začeli, potem ko so se prepeljali skozi Nemčijo v zapečatenih vozovih, v Rusiji tako delovanje in tako propagando, kakoršna se na Francoskem in v Nemčiji, na Angleškem in v Avstriji, v Ameriki in na Turškem, na Japonskem, v Italiji in Bolgariji kaznuje s smrtjo. To, kar so storili boljševiki leta 1917. pred državnim udarom meseca novembra istega leta, kar pa je Kerenskij, žal, zelo ulogo trpel, se naziva v vseh jezikih sveta samo z edinim imenom, to je, z **izdajanstvom domovine.**

Sam Lenin je nekoč izjavil, da je med boljševiki 60 procent bedakov in 39 pro cent zločincev. Ne morem se prepirati o tem, ali je ta Leninova statistika točna, ali zdi se, da je med boljševiki 60 pro cent zločincev in samo 39 pro cent neumnik ljudij. Morem pa zatrditi, da je med boljševiki zelo veliko število nemških agentov, ki so zelo vplivali na razvoj in na vodstvo boljševiške politike.

Boljševiki se priznavajo v svojem socijalnem delovanju morale, ali bolje, oni samo priznavajo moralo Hotentov, po kateri je dobro samo ono, kar jim prija, zlo pa je vse ono, kar jim ne prija. Za nje stoji — nad vsako drugo stvarjo — njihova stranko, to je, njihova organizacija. **Preko te obstoji za nje samo še osebna korist in osebni cilji njihovih voditeljev.** Da je njihov mir poguben, **da je on najbolj katestrofalni dogodek za Rusijo,** jim ni popolnoma nič mar. V vseh stvareh, ki se ne tičejo stranke, nimajo boljševiki morale, nimajo zavesti, nimajo časti niti nobenega smisla za odgovornost. Oni nimajo srca, oni ne čutijo tuje bolesti. Zakon in pravica sta za njih prazni besedi.

V političnem delovanju so oni — v kolikor presega ozke meje stranke — navadni sleparji. Njihovim besedam se ne more verjeti.

Oni so nekoliko mesecev najmočnejše zagovarjali konstituanto in njihova borba proti drugim strankam se je v glavnem naslanjala na to, da so povdarjali in zahtevali konstituanto. Pozneje pa so izpremenili svoje mišljenje ter **so z oboroženo silo razpršili konstituanto, ki se je bila sestala.** Tudi proti smrtni kazni so vodili oni prej največjo propagando, pozneje pa so jo sami sistematično uporabljali. Najprej so upostavili streljanje brez vsacega procesa, in vse njihove naredbe in zakoni se zaključuje z zagrozitvijo ustrelitve. Oni so napolnili celo Rusijo s trupli. Prej so branili svobodo časopisja, sedaj pa so postali njeni največji tirani in cenzorji, kakoršnih ni bilo niti v času najbolj črnega reakcijonarstva. Nastopali so proti ječam, sedaj pa zapirajo sami na tisoče in tisoče brez vsake preiskave in obsodbe. Zahtevajo mir, ali v celi Rusiji so sami izzvali na ta način notranjo vojno. Govorili so o kruhu, ali mesto tega so dajali narodu kamne. Govorili so o bremenu davkov, ali osleparili so narod za milijarde in milijarde. Kričali so proti tajni dplomaciji, ali svoje diplomate in svoje delovanje so obdali z največjo tajnostjo, kakoršne ni bilo niti za časa carskega režima. Mi na primer še ne vemo, kaj se je zgodilo v onem fatalnem Brest-Litovsku. Boljševiki so nastopili proti vojski ter so razgnali vojsko in mornarico, sedaj pa hočejo nekašno drugo vojsko,... kar pa je sevda vse samo laž.

Z eno besedo: **vse delovanje boljševikov je samo laž, laž in laž, in to laž, katere se zavedajo.**

Od njihovega prejšnjega programa, od vseh njihovih prejšnjih teorij, celo od njihovega imenani ostalo danes ničesar. V vašem časopisju, na vaših shodih, v vaših odnošajih do drugih strank ste vi, boljševiki, vedno samo **lagali, lagali in zopet lagali.** Samo v eni stvari ste obstali dosledni, a ta je, da ste skšali s svojo umazano demagogijo in praznimi obljubami vojakom in mornarjem obdržati oblast in moč vaših sovjetov.

Dosedaj ste v tem vspeli in za to strašno ceno. V šestih mesecih ste upropastili celo Rusijo in jo zagrnili v črnino. Toda kaj je bilo to mar vam, boljševikom.

Ali prišel bo dan maščevanja... Ta dan je sploh že zelo blizu... Zahtevali bomo od vas točen račun za vse, kar ste storili.

Rusija je zaradi in po vas strašno trpela in nemogoče je, da bi vas, boljševiki, zato ne zadela kazen. Pred sodbo boste odgovarjali za vse ono zlo, katero ste provzročali domovini. Ako bi se kateremu izmed vas posrečilo pobegniti, ga bomo iskali po celem svetu, našli vas bomo v vašem skrivališču in vas vprašali: Kanj, kje je tvoj brat Abel?

Pa tudi Kajna ni zavest tako težila, kakor bo težila vas, vsaj one od vas, ki imajo kaj zavesti in ki bodo mogli zapopasti grozoto onega, kar so storili. Vaš spomin in vaše ime bo ostalo za vedno prekleto. Sami vaši otroci vas bodo preklinjali, ko bodo slišali, kaj ste storili.

V vliki revoluciji, ki je osvobodila Rusijo carizma, ste vi igrali ulogo lopovov, k so revolucijo oblastili in onečastili. Vi ste ne samo okrvavali Rusijo, temveč ste storili nekaj veliko bolj groznega, a to je, onečastili ste njen preporod. **Vi ste storili, da je postal danes socijallizem za vsakega pojem laži, tatvine in ubojstva.**

Še enkrat vam kličem: **prekleti bili, boljševiki!** **Vl. Burzeff.**

Temu pismu Burzeffa, ki je že samo sebi dovolj izrazito, hočemo pristaviti to, da so slične proteste naslovili proti boljševikom tudi Maksim Gorki, Boris Savinkoff, Boris, Jakovenko, M. ski. Vsi ti bivši voditelji ruske revolucije vstajajo najbolj energično proti boljševikom, zahtevajoč intervencijo zavežnikov in pozivajoč Ruse na maščevanje svoje časti in rešitev domovine.

Da dokažemo, kedo so boljševiki, navajamo osebe ruske ambasade v Berlinu: poslanik Joffe Moser, njegovi pomočniki pa: Daniel Hirschberg, jacob Jakobson, Mozez Rosenberg, Leo Prager, Adam Markus in Leo London. Kakor vidite, sami Židje. In oni predstavljajo danes Rusijo na zunaj. Židje so pomagači boljševikov. Združili so se torej židovski trgovci-kapitalisti z razbojniki boljševiki in sedli ruskemu narodu in Rusiji za vrat.

Pod protekcijo boljševikov je bil Kremlj oropan, največja svetinja ruskega naroda, izorpani so bili ruski muzeji slik in ruske biblioteke. Eden najbolj sramotnih činov pa jih je bil ta, da so sežgali knjižnjico Tolstoja. Vedeti je treba, da so bil v tej knjižnjici še neobavljeni rokopisi in spisi tega velkana n filozofa, s čemur je provzročena ruski in svetovni literaturi največja škoda. Tolstoj, ki je preživel vse svoje dni z ruskim seljakom, pač ni mogel slutiti, da bodo sežgali njegove knjige in privatna pisma, prežeta z najglobokejšo ljubeznijo najplemenitejših altruizmom.

Ali pismu Burzeffa zaključuje z besedami: Prišel bo dan maščevanja... in ta dan je že zelo blizu... Zahtevali bomo račun od vas za vse, kar ste storili.

In danes, ko se začenja ures ničevati ta Burzeffova želja, ko se začenjajo njegove besede izpolnjevati in ko so se zavezniki odločili za vojaško intervencijo, se začenja prebujati tudi Rusija.

Sam Tolstoj se je izrazil o ruskem seljaku: **"Ruski mužik ne zna čitati, zna pa misliti."** In ni se prevaril. Ruski mužik ni bil nikoli z boljševki, nikoli ni odobraval njihovega delovanja in njihovih zločinov. Tudi on je začel spoznavati...začelo se mu je daniti. Umor Nemškega poslaniki v Moskvi in generala Eichhorna v Kijevu, upori proti boljševikom, so dokaz te izpremembe.

Zavezniške čete, ki so se pred kratkem izkrcale na murmanskem obrežju, so bile od tamošnjega prebivalstva spreje z velikim navdušenjem. Zadnje vesti pa, ki prihajajo iz Rusije, po katerih se Lenin in Trocky pripravljata, da pobegneta v Nemčijo, nas tešijo in nam dajejo popolno upanje, da bo imela zavezniška intervencija v Rusiji hiter, močan in trajen vspeh.

-:- -:- MATI. -:- -:-

Anton Novačan.

Zjutraj je bilo. Nad vasjo je plaval božji mir, azurno čisti vzduh, ves nasičen in prepojen s svetlobo. Mlado solnce je zažarelo na vzhodu v škrlatnem zlatu, veselo in veliko, kakor sama sreča in radost. Vedno teplejši, vedno svetlejši, so bili solnčni žarki in so plesoč oznanjevali beli dan. In s svojim veseljem so privabili škrjanca da se je dvignil v sinje višave in je žažvrgolel dolgo, zateglo dolgo pesem. Kakor šuštenje svile se je razlilo drhtenje njenih zvokov, zvenelo otožno kakor vesela žalost. Zakaj visoki pevec je zaslutil daljnje oceone svetlobe, ki rastejo v neskončnemu vsemiru, in je vedel, da jih ne doseže nikoli in je hrepenel veselo-žalostno; zakaj zjutraj je bilo in dan je bil velik, bel in dober kakor beli kruh.

Vas je ležeala spodaj in skozi vas je držala bela cesta. Sama samotna; voznik ni priropotal, popotnika ni bilo in ne drugih ljudi. Mlinarjev črni maček je včasi švignil na drugo stran. Oba kraja nje so počivale hiše kot bele ovce, site in napasle že v zgodnjef jutru. Vaško tiho je bilo, tako tiho, da se je zdelo, da vpiej tišina sama, a ne Mlinarjeva mati, stara že osemdeset let.

— Ne bijte me! Če mi že jesti ne daste! je vpila s stistim starim glasom, ki je kakor preperel in ki zveni bolno, hropeče.

In potem se je čulo ropotanje; in potem obupen krik: "Jezus Marija", za njim jok in stok, ihtenje brez solz je planilo iz Mlinarjeve hiše.

Starka je bila prilezla na prag.

— Razbojniki, tatovi, požeruhi! je vpila ihteč in je mukoma krevsala na cesto. Bila je bosa, naga na pol v rokah je držala strgano krilo, da ni zdrsnilo raz njo. Redki sivi lasje so ji silili kakor kače izpod zamazane rute.

— Norite, mati norite!... je pritekla za njo njena hči, sama že postarana in nažeta. Kos belega kruha je imela v roki in se je opravičevala pred ljudmi, ki so se pokazali na pragih.

— Belega kruha nočejo jesti, prevzetni so, da se jih Bog usmili!

— Vrana ti naj izkoplje oči, kakor jih hočes ti meni!... je tulila starka. Opotekala se je in komaj, komaj je prilezla čez cesto k sosedi, k suhi, dobri ženici, ki je stala pred svojo kočo.

— Ko bi ti vedela, ljuba moja, kako delajo z menoj! je tožila starka. Jesti mi ne dajo v izbo me zaklepajo, bijejo me... Ne morem, ne morem... Lačna sem!

Zgrudila se je pred njo in pri padcu so se videle njene suhe noge, sama kost in koža s sivimi kitami, modrimi žilami. Ljudje so prihiteli in so se zbral krog nje, kakor bi se zbrali krog onemoglega konja, ki se je zrušil na cesti. Na mirnih, ovčjih obrazih ni bilo videti usmiljenja, nemara rado-

(Nadaljevanje na 5 strani.)

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Bolne ženske

naj bi ne prenašale hudih bolečin, krčev in drugih nerednosti, katerim so tolikrat podvržene. Teh bolečin bi ne bilo nikakor potreba prestajati. Iznebite se jih že sedaj, ali od začetka. Rabite torej občeznano zdravilo za ženske in za dekleta, vzemite

Severa's Regulator

(Severov Regulator). To je izborna tonika in zdravilo, osobito pri ženskih boleznih. To zdravilo deluje hitro, mirno in z gotovim uspehom. To zdravilo ne vsebuje ničesar takega, kar bi škodovalo zdravju. Vsaka žena naj bi isto poskusila. Cena $1.25 steklenica; dobiva se v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Homewood Coal Yard
M MIKAN, MANAGER
Trd in Mehak Premog
ter drva in kurivo
1624 Nicholson St., Joliet, Ill.
PHONE 1797W

Barvajte zdaj!

Naše cene so zmerne in blago najboljše Imamo vseh vrst

Barv

za barvanje hiše zunaj in znotraj, za pod stene in strop, istotako za pohištvo. Imamo tudi vse vrste olja in varniša, kakor tudi čopiče in železnino.

Pennuto Bros.
808 Collins St. Joliet, Illinois

Prodajem vse vrste URE in ZLATNINO.

Primeni dobite vsako reč 20 odsto ceneje kot kerkoli drugje. Prodajem samo jamčeno blago. Popravljam vse vrste amerikanske in starokrajske ure in zlatnino za vsako delo jamčim

SLOVENCI in HRVATI po celi Ameriki.

Ako rabite dobro Uro ali drugo reč, pišite meni kaj bi radi pa vam pošljem ceno. Vsaka reč vas košta 20 od sto ceneje, kot bi plačali drugje

JOS. SPOLARICH
901 N Hickory St. JOLIET, ILL

Zlatnino
ure, verižice prstane in drugo blago te vrste, kupujte pri pošteni tvrdki.
Naočnike priredimo in popravimo.

Smith & McGuire
D'ARCY BUILDING
320 Van Buren St, Joliet

HANSEN & PETERSEN CO.
503 CASS STREET, JOLIET, ILLS.

BARVAMO

ZUNAJ IN ZNOTRAJ

Stenski papir po 10c roll in več.
Barva za hiše po $1.95 galon in več. Vse barve.
Barva za Ford $1.25.
Najboljše ščetke.

JOHN MARTIN, SODNIK
(Justice of the Peace)

Kadar imate kaj posla na sodišču ali vložite tožbo zoper koga, ali hočete iztirjati dolg, oglasite se pri meni, ker s mano lahko govorite v materinem jeziku.

Uradne ure: jutro od 8.—12. Popoldne od 1:30—5. Zvečer po dogovoru.

Urad imam na:

321 JEFFERSON STREET,
(nasproti Court House), Joliet, Ill.

ANTON STRAŽIŠNIK,
1219 Summit Street, Joliet, Illinois
Karpenter in Kontraktor.

Stavim in popravljam hiše in druge poslopja. Predno oddate kontrakt ali delo, vprašajte za moje cene. Vse delo jamčim.

The Will County National Bank
OF JOLIET, ILLINOIS.

Prejema raznovrstne denarne uloge ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek $300,000.00.

C. E. WILSON, predsednik.
Dr. J. W. FOLK, podpredsednik.
HENRY WEBER, kašir.

Mi hočemo tvoj denar ti hočeš naš les

Če boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.

Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, lath, cederne stebre, desk in šinglne vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala.

Predno kupiš LUMBER, oglasi se pri nas in oglej si našo zalogo! Mi se bomo zadovoljili in ti prihranili denar.

W. J. LYONS
Naš office in Lumber Yard na voglu DES PLAINES IN CLINTON STS.

Garnsey, Wood & Lennon
ADVOKATI.
Joliet National Bank Bldg.
Oba tel. 891. JOLIET, ILL.

John Grahek
...Gostilničar...
1012 N. Broadway JOLIET, ILL.

Točim vedno sveže pivo, fino kalifornijsko vino, dobro žganje in tržim najboljše smodke.

PRODAJAM TUDI TRDI IN MEHKI PREMOG.

TELEFON 7612.

N. W. TELEFON 1257.

Wise & Zupancic
200 Jackson St. JOLIET, ILLS.
Chicago tel. 3399.
gostilničarja
VINO, ŽGANJE IN SMODKE.
SOBE V NAJEM I LUNCH ROOM.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Inkorp. l. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.
Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Združene države na leto.....$2.00
Za Združene države za pol leta.$1.00
Za Evropo na leto.....$3.00
Za Evropo za pol leta.....$1.50
Za Evropo za četrt leta.....$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

CERKVENI KOLEDAR.

25. avg.	Ned.	Ludovik, kr.
26. "	Pon.	Cefrin, papež.
27. "	Tor.	Srce Marijino.
28. "	Sr.	Avguštin.
29. "	Čet.	Obglav. Janeza K.
30. "	Pet.	Roza Limandska, d.
31. "	Sob.	Rajmund, spozn.

ŠTIRINAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Prav pogostokrat se očitav sv. cerkvi da se peča le s prihodnjim življenjem in da nes tori ničesar, da bi bilo sedajno življenje ugodnejše in prjetnežše. Na to oičtanje bi sicer lahko odgovorli, da moramo pred vsim drugim delat za prhodnjost, da moramo najpoprej skrbeti za večnost, kakor nas uči v današnjem evangeliju sam božji Zveličar rekoč: "Iščite tedaj poprej Božjega kraljestva in njegove pravice." — Mi smo popotinki po tej solzni dolini, naš cilj našega potovanja je pa večnost. Pametno je torej, da iščemo najpoprej nabeškega kraljestva in vsega tega, kar nam v to kraljestvo pripomore. Kljub temu pa, da misli pravi kristjan vedno na nebesa svojo večno domačijo, krščanstvo vendar ni pozabilo tega življenja in trudilo se je vedno lajšati trpljenje in pospeševati pravo blagostanje. Krivično je torej očitanje, da krščanstvo niesčar ni storilo za to življenpje. Poglejmo!

Ako je res, da so raznovrstne bolečine in nesreče glavna ovira časne sreče, tedaj moramo tudi prav gotovo pripoznati, da je izmed vseh veroizpovedanj ravno krščanstvo prineslo najboljša in naizdatnejša zdravila zoper bolečeine in nesreče tega življenja. Kdo bi mogel našteti vse to, kar je rodila v teku 19 stoletij zapoved ljubezni do bližnjega človeštvu dobrega in tolažilnega. Kaloko zavodov, sirotišnic, bolnišnic, norišnic in drugih dobrodelnih naprav, katerih namen je lajšati in slajšati gorje, je ona vstanovila! Pa tudi nauki krščanstva merijo tudi na časni blagor in časno srečo.

Krščanstvo je postavilo načela, ki merijo na nabiranje, porabo in delitev bogastva. Krščanstvo nas uči, da spoštujemo lastnike pravice. Kdor dela, kdor se trudi, ta naj tudi mirno uživa sad svojega truda. Ko bi bil ta sal lastnina vsih, ko bi imel vsak pravice do bogastva, za katerega se niti trudil ni, kdo bi se potem trudil za sadove, do katerih bi imeli pravice tudi drugi. Te lastninske pravice je vedno branilo krščanstvo.

Bogastvo je uniček vstrajnega, zmernega dela. Nezmerno delo otrudi človeka in stori, da prezgodaj opeša, tedaj se mora privesti do pravega blagostanja. Še manj pa more pripeljati do blagostanja lenoba. Kdo je dal sploh delu čast, ako ne krščanstvo? Kdo je bolj obsodil in ožigosal lenobo, kakor ravno krščanstvo, ki je uvrstilo to pregreho med sedem poglavitnih grehov. Krščanstvo uči, da je delo vsacega človeka dolžnost in da nam delo opravljeno iz dobrega namena in v stanu posvečuje milosti božje hasne tudi za večnost. Krščanstvo pa je postavilo tudi praznike, določilo je torej dneve za počitek, da si morejo delavci okrepiti in nabrati si novih moči. Sv. cerkev je se svojimi redovnimi ustanovami, napravila iz divjih, zapuščenir krajev rodovitna polja, izsušila je močvirje in učila je divje narode poljedelstva. Dandanes sta si v laseh kapitalizem in delavstvo. Koliko se trudi cerkev, da bi se ohranilo ali pa zopet uvedlo pravo razmerje, ona obsoja osebičnost kapitalizma na eni strani, istotako, pa obsoja tudi željo delavstva po popolni neodvisnosti. Kako se more torej trditi, da krščanstvo ničesar ni storilo za časni blagor človeštva?

Ni pa zadosti, da se nabira bogastvo, marveč skupni blagor zahteva tudi, da se bogastvo prav razdeli. Kakor razdeliti bogastvo je glavni predmet socijalnega vprašanja. Zato, ker menijo nižji stanovi, da je bogastvo krivično razdeljeno, so nezadovoljni. Oni bi tudi radi uživali bogastvo bogatinov. Vedno se ponavlja to, kar se e zgodilo pri evangeljskem bogatinu. Vedno se najde mnogo Lazarjev, ki bi se hoteli nasititi s tem, kar odpada preobloženim mizam bogatinov. Ali niso v teh zmašnjavah nauki krščanstva naravnost rešilni? Cerkev strogo obsoja se bičnost bogatinov, ona jim kliče živo v spomin čustva bratstva in ljubezni, ona jih opominja, naj ne nevežejo preveč svojega srca na časno bogastvo, ki mine, naj si marveč iščejo neminljivih večnih zakladov s tem, da dajo radi in obilno vsim onim, katerim časnih blagrov primankuje. Vse brez izjeme opominja cerkev, naj bodo zmerni v razveseljevanju in zabavah, s tem priporoča cerkev zmernost, treznost in varčnost, ki pripelje tudi delavstvo vsaj do skromnega blagostanja.

Cerkev pa ne le uči, kako nabirati in deliti časne bragre. Ona je postavila tudi načela, kako rabiti bogastvo in denar. Se najdejo judje, ki vse, kar zasužijo, zopet zapravijo in ne e za potrebne, marveč tudi za poponoma neportebne reči. Da, je jih mnogo, ki več porabijo, kakor zasužijo, ki deajo torej dogove in sicer ahkomišljeno. Krščanstvo uči zmernost, treznost in varčnost. Kdor bo imel te čednosti, ta svojega imetja ne bo zapravljal, ta ne bo delal po nepotrebnem dolgov, ta bo varčeval in si kaj prihranil za slučaj bolezni in onemogosti. Gej, tako skrbi krščanstvo tudi za časno srečo! Ali vidiš, dragi bravec, kako krivično je očitanje, da krščanstvo ne stori ničesar za časno srečo. K sklepu le še krasne besede, katere je zapisal Montesquieu: "Občudovanja vredno dejstvo! Krščanska vera, ki meri pred vsem drugih na našo večno srečo, je vzrok tudi naše časne sreče."

REV. J. P.

O POLITIČNIH IDEJAH.

Spisal dr. Jos. Mal.

(Konec.)

Pod Ferdinandovo vlado se je storilo nekaj za izboljšanje sodnih razmer, za javno varnost se je posrkbelo z upeljavo orožništva, vojaška služba se je od 14 let znižala na osem, tačas so se zgradile tudi prve železnice. Ostro pa je pazila cenzura na vse tiskane proizvode; nekaj Grillpazer-jevih spisov še sedaj ne sme priti na dan, in v svojih "Erinnerungen aus dem Jahre 1848" toži, da mu je despotizem zagrenil in uničil njegovo literarno delovanje. Politična društva so bi zabranjena, zato pa so, kljub vsemu policijskemu aparatu, tembolj cvetla tajna društva, kot dandanes na Ruskem. Policija je zapazila celo na privatno življenje in občevanje osumljenih in neosumljenih oseb, špijonistvo je šlo v klasje. Vsled trope špijonov, spoznali so se somišljeniki med seboj po zunanjih znamenjih: po obeki, ovratnici, klobuku ali čepici. Pravi vladinavci, prepričani in neprepričani pristaši kamarile pa so nosili visoki ciinder, katerega je zato šegavi Dunajčan imenoval "cevko strahu" (Angstrohre); Lueger pa bi dotičnike imenoval enostavno "Knierutscher."

Splošna nezadovoljnost je vladala napram vladi in ta nezadovoljnost je bila posebno huda med dijaštvom in si je v igredih leta 1848 dala duška.

Metternich sam je uvidel potrebo konstitucije ter imenoval dosedanji sistem "marasmus" (bolezen straca, ki mu ni več pomoči). Toda ni se mogel popolnoma prijazniti z novimi nazori, bil je že prestar in mu je manjkaa potrebna prožnost duha, deoma pa se je ba revolucije in zato želel, da ostane vse pri starem. Metternich ni bil dalekovidni in za desetletja usodo narodov vodeči državnik.

Ker pa se razmere v Avstriji niso čisto nič izpremenile, bila je revolucija že vnaprej gotova stvar. Tudi topot je februarsga revolucija v Parizu dala povod nadaljnjemu pravratnemu gibanju po zapadnih in srednje-evropskih državah. V Avstriji se je posebno povdar jaa enakost Slovanov z Nemci v šoli in uradu. Ker je bil vsled rafinirane cenzure i strogega policijstva posebno duševni pritisk občutljiv, zato najdemo, da so sedaj ravno vseučilišniki prvi sobojevniki; zahtevali so prostost tiska, svobodno zbiranje, moderno ustavo, odpravo cenzure in nov občinski red. 13. marca leta 1848 napovedali so velik shod in so poslali v dvorec deputacijo z rektorjem na čelu. Bil je ravno ponedeljek in počasi se je zunaj na cesti nabrala ogromna množica ljudi, posebno takih, katerim se ob ponedeljkih ne zdi samo nebo plavo. Da s tem za javni mir in red ni bilo ravno pridobljeno,, je umljivo, vojaštvo je posredovalo in padlo je pet žertev.

Vlada je pristala na padec Metternicha, dala novo ustavo, ki pa narodov ni zadovoljila. Med tem pa so došle vesti o razmerih v Italiji in na Ogrskem. Ker je cesar tako rabil čete v Italiji, je skušal za vsako ceno, doma napraviti rez z raznimi koncesijami in obljubami. Ker pa tega pozneje ni mogel držati in izpolniti, se je raje odpovedal kroni.

Na dogodkih bogata doba leta 1848., bi sama za se zahtevala obširne razprave, zato naj zadostuje samo ta obris.

Če pogledamo nazaj v razvoje prve polovice XIX. stoletja, vidimo, da so ravno univerzalne težnje Napoleonove ga cesarstva — podjarmiti namreč vse države, brez razlike na njih narodnosti — da je torej ravno to stremljenje rodilo v podjarmjenih narodih odpor. Tujo vado so čutili kot pritisk, vzbudila se je v njih nacionalna zavest. (Napoleon kliče — 'Il'rija vstani!")

To nacionalno zavest so provzročile prvotno humanistične težnje pred francoske revolucije, ki niso razločevale med stanovi, ne med narodi in državami in tudi ne med vero. Ta ideja pa je podlegla logičnemu nasprotju ideje narodnosti in verske ideje. Kakor rečeno, narodna zavest se je zbudila v tem boju, narodi so se začeli zavedati svoje individualnosti, počeli proučevati svojo proteklost. Ob priliki nekega konflikta Francije z Nemčijo in preteče vojne nevarnosti, nastala je Beckerjeva "Die Wache am Mhein", nakur mu je ponosno odgovoril francoski pesnik, Alfred de Musset leta 1840.: Nous l' avons en, votre Rhin amlleand.

V tej pesmi h koncu pa pesnik svetuje Nemcem, naj le nikar ne bodo preveč objestni in ošabni: ker se zna si cer zgoditi, da vstane nov Napoleon in navadi Nemce po zajčje bežati. Zato naj bodo lepo tihi in naj nikar ne izzivajo, ogledajo naj si raje v Renu svoje umazane lakajske livrije in jih evntualno opero. Huh tobak! — Ta narodnostna romantična struja je bila združena tudi z globokim verskim čustvovanjem. Zraven narodnoste ideje je dalje dejansko delujoča sila tudi liberalizem, ki si zlasti z julijsko revolucijo leta 1830. posebno med meščanstvom pridobil tal. Kot tretja sila pa pride v poštev socialni, gospodarski moment. Za časa bojev in takozv. "Kontinentalsperre" se je razvila velika industrija, mali obrtnik je propadel in delavski proletarijat je rastel. Politično delujoč in odločujoč faktor pa bo le tedaj, če se delavstvo novega razmerja do drugih stanov zave in se primerno organizira, kar se je na Angleškem najpreje zgodilo; ti delavci z določeno začrtanim programom so se imenovali čartisti.

Tako je sedaj postala tudi socialna teorija politično odločujoč faktor in v letu 1848 so vse tri politične ideje te dobe roko v roki na delo. Tu in tam stopi sicer ena ali druga na korist tretji v ozadje, ali odločujoče in usodo narodov in držav pretresujoče, so bile takrat, in so z versko idejo prekvašene ostale še do danes.

VOJAŠKI ZDRAVNIKI V STAREM VEKU.

V starem veku je stala zdravniška veda, posebno na Grškem, na precej visoki stopnji in pri njej opazimo isto prikazen kot pri drugih pridobitvah človeškega uma, da so namreč stari veliko več vedeli kot pa njih naselniki do poznega srednjega veka. Imena Hipokrata in Galena sta še vedno zapisana z zlatimi črkami v zgodovini dravniške vede. A tudi nekateri zdravniki v cesarskem Rimu so dosegli zelo veliko ter so brezdvomno visoko stali nad mazači in nevedneži v srednjem veku. Vsled tega je umljivo, da je igral zdravnik že v starem veku vspričo številnih in krvavih vojn zelo važno uloga. Da je bilo temu tako, nam priča slavni Homer. Sicer se nam zdi malo, ako se navaja za celo armado Grkov pred Trojo le dva zdravnika, Mahaona in Podaleirios-a. Za to pa se ju je tem bolj spoštovalo in še danes navajajo radi pozni potomci teh dveh zdravnikov beseda kralja Idomeneusa, glasom katerih je vreden zdravnik velikega števila vojakov. Homer nam daje vpogled v različne plati delovanja vojaškega zdravnika. V njegovih delih čitamo, da reže osti pšič iz ran in da nalaga na slednje hladeče obliže in mazila. Sploh pa je možno, da se navaja oba imenovana zdravnika le kot najodločnejša, da pa je bilo poleg njiju še dosti drugih, ki so bili manj znani ter sev sled tega pozabilo njih imena. Nekatera mesta v Ilijadi se glase v tem smislu.

Slavni Diodor nam spričuje, da so tudi v Egiptu spremljali armade zdravniki, ki so bili nastavljeni za gotovo plačo ter so moralis areči ranjenim. Potem pa se je sanitetno službo v grških armadah zanemarilo in to je več kot čudno. Ko je imel iti Alkibijad proti Sirakuzam, so se v narodnem zboru prepirali glede vprašanja, če se sploh imanuje zdravnika za armado. Odločitev bi gotovo padla poti zdravniku ako bi slučajno navzoči Hipokrat ne napotil svojega sina, da je on prevzel to mesto. Ta pa ni dobil nobene odškodnine in je bil edini zdravnik v tej grški armadi.

Malo boljše je bilo pri noznejšem slavnem pohodu 10,000 Grkov pod vodstvom Ksenofonta. V zapiskih slednjega je govora o osmih zdravnikih, katere se je "komandiralo" v taborišče da skrbe za ranjene in bolne. V spisih Ksenofonta pa je najti tudi drugega mesta, iz katerih se da sklepati, da je imela armada urejeno sanitetno službo. V Kiropajdiji (vknjigi, v kateri se popisuje vzgojo mladega Cira(daje oče Cira med drugimi dobrimi nasveti in nauki tudi nasvet, naj ima vojskovodja vedno prapravljne za vojake dobre zdravnike. Na nekem drugem mestu se povdarja, da je sledil Cir temu nasvetu in da je pri svojem pohodu proti Kaldejcem celo dovolil, da so njegovi zdravniki skrbeli za ranjene sovražnike.

Glasom nadaljnje izpovedi Ksenofonta so bili v špartanski armadi nastavljeni redni vojaški zdravniki, ki so pravtako pripadali k štabu kot bodci in vedeževalci, katerih seveda ni manjkalo. Bilo je celo določeno, da so stanovali zdravniki v polju z drugimi nankombatnimi vred v skupnem državnem šotoru, v katerem so bivali tudi civilni komisarji armade. Tu ni manjkalo zdravnikom primernega spoštovanja in tembolj čudno je, da so bili Atenci v tem oziru zanikarnejši. Da ne predstavlja to omaloževanje od strani Atencev napram vojaškim zdravnikom le posameznega slučaja, nam spričuje največji grški zgodovinar Tukidides, ki stoji popolnoma na strani Atencev. V njegovih spisih se ne omenja niti na enem mestu vojaških zdravnikov. Tudi grški zgodovirnaji poznejšega časa imenujejo le poredkoma zdravnike, ki so se vdeležili vojnih pohodov v spremstvu knezov ali v službi armade.

Pri starih Rimljanih je bil za časa republike razvoj vojaške sanitetne službe še veliko naznatnejši kot pa pri Grkih. Ker so se nahajali Rimljani skoro brez prestanka v ojni, je to dejstvo gotovo presenetljivo ter se ga da razlagati le s tem, da so smatrali Rimljani prenašanje bolečin za dokaz osebne hrabrosti. To bi bilo v soglasju z dejstvom, da so bili prvi zdravniki v starem Rimu sužnji ali pa oproščenci ter zavzemali vsled tega nizko socojalno stlišče. Take zdravnike-sužnje so imeli visoki uradniki, vojskovodje in patriciji ter jih jemali s seboj na vojne pohode, dočim so ostali navadni vojaki brez vsake zdravniške postrežbe.

Seveda ni imel Rim pred časom cesarstva stalne vojske ker ni bilo vsled tega tako čutiti potrebe redne zdravniške službe. Sploh pa ni bilo rimskih zdravnikov, kajti vsi do časov cesarja Avgusta so bili Grki, torje tujci, katerim je šele Cezar podelil državljansko pravico. Takih oseb se ni moglo jemati v vojno kot redno nastavljne uradnike. Domišljija se naravnost upira, če si predstavljamo na pogled rimsko bojno polje. Sicer je postalo orožje sedaj veliko strašnéje, a ranjenci so v normalnih razmerah, vendar deležni skrbne postrežbe. V groznem boju možu proti možu ranje ni rimski vojaki pa so morali poginiti na mestu, kjer so se zgrudili in tudi v slučaju, da se jih je preneslo v taborišče, so morali umreti za posledicami dandanes povsem neopasnih ran.

Šele cesar Avgust je ustanovil redno sanitetno službo in sicer istočasno kot redno armado.

Najlepši vpogled v organizacijo sanitetne službe pri casarskih rimskih armadah nam nidijo izkopnine pri Badenu v Švici, na katerih mastih so se morale nahajati rimske vojaške postaje. Tu se je našlo med številnimi drugimi izkopninami tudi kirurgične ustrumente ter posodo, katero se rabi pri postrežbi bolnikov. Izkopnine datirajo iz časov cesarjev Klavdija, Nerona in Domicijana, torej iz prvega sto letja po Kristusovem rojstvu. Vse kaže, da so bile na teh mestih organizirane popolne vojaške bolnice in da se uporabljajo tudi v bližini nahajajoče se zdravilne vrelce. Razven zdravnikov so bili nastavljeni v teh bolnicah tudi oskrbniki, dočim so stregli bolnikom voji, katere se je komendiralo v te bolnice.

DRAGINJA

na vseh tiskarskih potrebščinah je silna odkar je nastala vojna. Nekatere stvari stanejo po dva do tri in petkrat več, kakor pred vojno.

Naj bi to cenj. naročniki upoštevali in poslali naročnino točno, ker drugače ni mogoče lista jim pošiljati. Seveda so naročniki vredni zaupanja, a to ne plača stroškov; treba je torej, da vsak pošlje naročnino čimprej mogoče ali vsaj ko prejme tozadevni opomin, ker takrat je zadnji čas.

Pri prehladih

vdrgnite vrat in prsa, kakor tudi stopala z Dr. Richter-jevem

PAIN-EXPELLER

Učinkuje takoj olajšljivo in prijetno.
Jedino pravi s varstveno znamko sidra.
35c. in 65c. v lekarnah in naravnost od
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street. New York, N. Y.

WAR

Savings Stamps

CENA TEKOM AUGUSTA:

Ena znamka stane $4.19, poln certifikat z 20. znamkami pa $83.80.

Leta 1923 bo vredna ena $5.00. Kupite jin lahko vsepovsod.

Pri nas lahko kupite eno znamko ali več do 200. Več kot 200 znamk ne prodamo eni osebi.

Pismenim naročilom je pridejati denarno nakaznico (Money Order) in še 16 centi za priporočeno Vam pismeno pošiljatev znamk.

Pišite po nje na:

Amerikanski Slovenec

1006 North Chicago Street
JOLIET - - ILLINOIS

Iz malega raste veliko!

Resničnost tega pregovora je neovrgljiva. Ako želite imeti kaj za starost, začnite hraniti v mladosti. Mi plačamo po

3%—tri od sto—3%

na prihranke. Z vlaganjem lahko takoj začnete in to ali osebno ali pa pismeno. Vse uloge pri nas so absolutno varne. Naša banka je pod nadzorstvom zvezne vlade.

Mi imamo slovenske uradnike.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

Kapital in rezervni sklad $400,000.00.

ROBT. T. KELLY, preds.
CHAS. G. PEARCE, kas.

PRVI IN EDINI SLOVENSKI POGREBNIŠKI ZAVOD
USTANOVLJEN L. 1895.

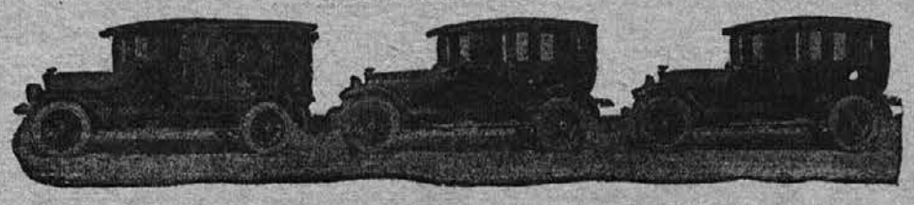

ANTON NEMANICH IN SIN

1002 NORTH CHICAGO STREET

Garaža na 205-207 Ohio Street, Joliet, Illinois

Priporočamo slavnemu občinstvu svoj zavod, ki je eden največjih v mestu.

Na željo preskrbimo avtomobile za vse potrebe, zlasti za slučaje krstov, porok in pogrebov. Na pozive se posluži vsak čas ponoči in podnevi.

Kadar rabite kaj v naši stroki se oglasite ali telefonajte. Chicago telephone 2575 ali N. W. 344. — SVOJ K SVOJMU!

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE. Sedež: JOLIET, ILL. Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915 Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik....GEO. WESELICH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik ..... JOSIP KLEPEC, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajnik.....JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

ŠTEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
JOHN JERICH, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEC, JOLIET, ILL.

PRIPOROČAMO rojakom in rojakinjam, ki bivajo v državi Illinois in Pennsylvania, kjer ima D. S. D. državno dovoljenje poslovanja, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo sv. Družine in isto pridružijo D. S. D. Osem članov(ic) zadostuje za ustanovitev društva. Sprejemajo se moški in ženske od 16. do 50. leta. Zavarujte se lahko za $500.00 in $250.00. Kdor je nad 45 let star se zavaruje le za $250.00. Poleg smrtnine se zavarujete tudi za razne vrste poškodnine in operacije.

D. S. D. sprejema društva le iz Ill. in Pa., kjer ima pravico poslovati, ker noče imeti sitnosti radi nizkih asesmentov.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj v kateri slov. naselbini v državi Ill. ali Pa. želi navodila in pojasnila glede ustanovitve društva za D. S. D., se naj obrne na gl. tajnika: Jos. Klepec, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NAZNANILO.

Sobratom zastopnikom za 3. zborovanje in odbornikom D. S. D. naznanjam, da se prične isto dne 3. sept. 1918. v Jolietu in spored bo kakor sledi:

Vsi zastopniki in odborniki se naj zberejo dne 3. septembra točno ob pol 9. uri zjutraj v dvorani šole sv. Jožefa, da skupno odkorakamo v cerkev, kjer se bo darovala sv. maša na čast sv. Družini in za vse žive in umrle člane(ice) D. S. D. Po sv. maši se vrnemo v dvorano, kjer se otvori prva seja 3. zborovanja te organizacije.

Prosim vse zborovalce, da pravočasno nastopijo svoje prostore in spolnijo svojo dolžnost.

Priporočam vsem cenj. zborovalcem, da se pripravijo kar najbolj mogoče dobro za to velevažno delo. Čas je drag in za to je treba, da se ga ne trati po nepotrebnem. Glejmo, da čimveč storimo ob tej priliki za napredek. II. Zborovanje D. S. D. se je dovršilo v dveh dneh, zato upam, da bomo tudi letos istotako točni pri tem delu, da se lahko prihrani čas in denar. Ako se dobro pripravimo, bomo v kratkem času veliko dobrega storili.

Nadejajoč se bratske sloge in naklonjenosti vseh cenj. br. zborovalcev kličem vsem dobrodošli in na svidenje!

Z sobratskim pozdravom.

Geo. Stonich, predsednik D. S. D.

MATI.

Nadaljevanje s 3 strani.)

vednost in skoro radost, da se je zgodilo nekaj novega.

Hčerka se je sklonila nad mater in jo je tresla za roko.

— Sramoto nam delate, domov poj! dite! je govorila in ji ponujala belega kruha, komaj in siloma taječ pred ljudmi svoj gnev.

— K tebi že ne, ciganka, hudičevo seme... Da me ubiješ... Glejte tepla me je, ker sem rekla, da sem lačna, poglejte moje roke.

Solze so jo oblile, svetle in ledene, ko je vzdignila suhe, počrnele roke, mestoma zasedene s krvojo, onemogle in mrtvaške.

— Moj Bog, zakaj lažete, mama? Še pred smrtjo me opravljate v zahvalo, ker si dam toliko opraviti z Vami.

— Nobene hvale ti nisem dolžna, prokletnica!... je kričala starka in je uprla v njo svoje solzne oči, globoko vdrte in polne sovraštva.

Hči pa se je obrnila k ljudem in je pokazala s prstom na čelo, da je starka blazna. Ljudje so prikimavali, star kmat se je oglasil:

— Starost, starost, saj vemo... Najboljše je, da jo Bag k sebi vzame.

Starka se je začela potiti in težko dihati. Slonela je na komolcu, toda slabost ga ji je zvila; padla je in je butila z glavo ob tla. Zaprla je oči in jih zopet odprla, prebodla s strupenim pogledom očitanja in sovraštva svojo hčer, potem jih je zatisnila.

— Tak' pojdite vendar domu! je ponavljala hči. Niti ona, niti nihče izmed okoli stoječih se ni spomnil, da bi jo vzdignil in jo odnesel domov, ali pa ji vsaj kaj podložil, da ne bi ležala na goli travi.

Tedaj pa je pridrdral po cesti velik voz. Dva močna lepa konja sta napenjala vajeti, ki jih je držal veliki Peter, stoječ na vozu, močno nazaj pripognjen. Videč gručo ljudi je ustavil iz radovednosti in je skočil na tla. Z bičem v roki je pristopil k ljudem, ki so se spoštljivo umaknili, ker je bil tako velik in močan fant.

— Kaj pa imate tukaj? je vprašal z magočnim, nekoliko bahatim glasom.

— Mlinarica je ušla, ker ji je zmeša lo... Pa noče domov... vsa slaba in onemogla je že! so odgovorili nekateri.

— Kaj se mi meša, komu se meša? je zavpila starka in je poskušala vstati. Ampak zgrudila se je nazaj, težko sopeš in preklinjajoč. Nekateri so se nasemhnili.

— Nesite jo vendar v postelj, saj je vaša mati, ne? se je obrnil Peter h hčeri, zardevajoč jeze in kipečega čustva.

— Taka mati!... Naša mati je v nebesih... Devica Marija... Z njo pa imam same sitnosti in sramoto mi dela,op ravlja me v svojo norosti!... je odvrnila hči in je hinavsko pogledala v nebo, ko je izgovorila besedo Marija.

— Kaj? jezag rmel Peter, da je šlo skozi ušesa. Kaj, naša mati, Vaša mati, da je v nebesih... Devica Marija?... Svojo pa pustite, da umira kakor mrha na cesti? Tu...

In je zamahnil z bičem po hinavki, enkrat, dvakrat in še večkrat, da se je zvijala od bolečin.

— Uh! Uh! je vpila. France, na pomoč! je klicala svojega moža, ki je prežal izza ogla. Blizu se ni upal in svoji ženi ni ni pomoč pritekel. Zakaj Peter je bil velik in divji. Ka mu je ženska ušla, je udaril še po gledalcih. Mlajši so se razbežali, stari so ostali, misleč, da ijm prizanese. Toda Peter je švignil tudi po njih in starci so nevoljno godrnjali, ker niso mogli teči. Ko je vse razpodil, je pokleknil z enim kolenom pred starko in jo pogladil po čelu.

— Bič za take rablje, bič... Ali vam je hudo? je vprašal s tresočim glasom.

Starka je poskusila dvigniti roko, toda ni je več premaknila. Iz polodprtih, s olzami zalitih oči je gledalo nekaj veselega, krog usten se ji je pokazal oster usmev.

— He-he-he! se je smejala, kakor da bi se lomil trhel les, Bič...he-he-he.

In potem je izdihnila. Peter ji je zatisnil oči. In se je pokrižal in si otrl oči... Nagel, velik in močan je skočil na voz, udaril je divje po konjih in je izginil skozi vas.

o jehči opazila, da se je Peter odpeljal, in ko je videla, da je soseda mater prekrižala, je stekla čez cesto in vprašala:

— Ali so umrli?

In tudi njen mož, strahopetec, je prihitel.

— Ali je mrtva?

Soseda ni nič odgovorila. Klečala je pred mrličem in je polglasno molila za njeno dušo.

PRIPOVEDKE IN PRAVLJICE

7. O človeku, ki je imel hišo pokrito s človeškimi glavami.

Mož je šel v lozo po drva. Naloži jih ne velik voz, pa jih ne more izpeljati cež klanec. Tu zagleda moža. Ta mu pravi: "Kaj mi daš, pa ti pomorem izpeljati drva?" Kaj ti bom dal," mu ta odgovori, "ko nič nimam!" "Daj mi", pravi zopet neznani mož, "kar imaš doma, pa sam ne veš, da imaš!"

"Naj ti bo!" mu ta reče in oba izpeljeta drva na ravno. Nato izgine neznani človek.

Domov prišedši pripoveduje mož svoji ženi, kaj se mu je v lozi pripetilo.

"Kaj si to naredii," toži žalostna žena! "Kaj ne veš, kaj nosim jaz pod svojim srcem?"

Od tega časa sta bila oba silno žalostna.

Mati je dobila sina, a ga ni bila nič vesela. Ko druge matere ob otročji zi belki pojejo, je ona solze pretakala.

Ko dete doraste, vidi mater vedno jokati, ko mu da je kruha. Zato jo vpraša, zakaj se joče; a mati mu ne pove resnice.

Da bi stariši otroka rešili, dajo ga v šole, da naj bi postal duhovnik. Sin srečno dovrši šole in se vrne domov ter poje novo mašo.

A mati še vedno pretaka solze.

"Kaj vam je, draga mati, da se zmirom jokate," vpraša jo sin.

"Dragi sinko," mu odgovorita mati, "ti si bil prodan zelenemu možu, še predno si prišel na svet."

"Kje je to pismeno," vpraša sin.

"Nimamo ga".

"Nič ne bodite žalostni, jaz grem iskat svojega pismena," pravi sin.

Rekši vzame blagoslovljene vode in palico ter gre pred peklenska vrata.

Pride na visok hrib. Tu vidi hišo pokrito s samimi človeškimi glavami. Pred hišo stoji gospodar.

"Prav da si prišel," mu ta pravi, samo še eno glavo potrebujem, da bo streha gotova."

"Mene pusi pri miru," odgovori mu došlec, "jaz sem prodan, pa grem iskat pred pekel svojega pismena."

"No pa vprašaj še, kaj čaka mene po smrti."

Duhovnik gre dalje in pride pred peklenska vrata. Poškropi jih z blagoslovljeno vodo.

Vun pride hudič kot listja in trave.

"Kaj hočeš od nas ti črni mož?"

"Moj oče me je prodal zelenemu možu v lozi, mu odgovori, dajte mi moje pismeno!"

"Mi od tega nič ne vemo, gremo vprašat svojega glavarja."

"Tvojega pismena ni nikjer," mu pravi za kratek čas in se peklenska vrata zapre.

Duhovnik poškropi zopet.

"Daj te mi moje pismeno!"

"Tvojega pismena ni nikjer," se zopet začuje in peklenska vrata se zapro.

Duhovnik poškropi zopet.

"Dajte mi moje pismeno!"

"Na črni mož, da nam boš dal mir!"

"Še nekaj! Kaj čaka po smrti moža ki ima hišo pokrito s človeškiimi glavami?"

'Postelj, nabita s živimi železnimi čavlji in polita z vrelim žveplom."

Duhovnik se vrne in pride do človeka, ki je imel hišo pokrito s človeškimi glavami.

"Kaj me čaka po smrti?"

"Postelj nabita s živimi železnimi čavlji in politi z vrelim žveplom."

Človek se prestraši in prebledi. "Kaj mi je storiti, da odidem strašni postelji?"

Duhovnik zasadi v zemljo palico: "Poklekni in moli ob tej palici! Kedar ozeleni in dozore jabolka, pridem in te izpovem."

Človek poklekne in kleči devet let. Kolena so se mu udrla v zemljo, brada se mu je ovila okrog nog.

Jabolka je ozelenela in obredila lep sad.

Duhovnik pride zopet, da bi človeka izpovedal. Za vsaki greh, ki ga je izpovedal, pade jabolka z drevesa.

"Imaš še kaj na vesti," vpraša duhovnik spokornika po dolgem molku.

"Nič več," mu ta odgovori.

Duhovnik se ozre kvišku ter vidi še dvoje jabolk na drevesu.

"Pomisli še malo in bodi odkritosrčen!"

"Na vrhu strehe stojita tudi glavi mojega očeta in moje matere, ki sem ju ubil."

Na te besede padeti zadnji dve jabolki z drevesa.

človek se sesuje v prah, z jablane pa zleti bel golobček proti nebu.

8. Grajski čoban.

Pri grofu je služil čoban. Pasel je svojo čredo na pristavi. Na pomoč je imel dva psa.

Nekega dne vidi čoban, da gori graja okoli in okoli, na sredi pa nekaj fučka. Pogleda in zapazi pisanega gada. Vreže si ščap ter ga dene preko ognja. Gad se ovije krog ščapa. Čoban vzdigne ščap in gad se ovije čobanu okoli vrata.

"Nu jaz sem te rešil iz ognja, ti pa si se ovil meni okoli vrata," reče čoban.

"Nosi me k mojemu otcu in moji materi, reče gad."

"Kam te naj nosim? Kje bodo moje ovce," veli čoban.

"Za ovce se nič ne boj, našel jih boš na tem mestu, samo nosi me tam kamor ti rečem," pravi gad.

Čoban gre, kamor mu gad reče.

"Kadar te bodo straže pred gradom ustavljale, reci, kar ti bom povedal," podučuje gad čobana. "Moj otec ti bo ponujal srebra in zlata, ker si me rešil iz ognja, a nič ne vzemi, prosi ga le za "nemštim." V začetku ti ga ne bo hotel dati, če pa druzega ne boš maral, dobiš le nemštim."

Pride pred grad Na vratih so stale same kače. Čoban govori po gadovem nasvetu, naj ga puste notri.

Pride pred otca gada.

Gad seodvije čobanu z vrata ter gre pred svojega otca in mu pravi: "Ta čoban me je rešil danes iz ognja."

Čoban hoče oditi, pa otec gad ga ustavi: "Ne, ne kam greš? Povej, kaj hočeš za to, ker si rešil mojega prvorojenega sina iz ognja? Hočeš zlata ali srebra?"

"Če mi hočeš kaj dati, daj mi nemštim, druzega ne vzamem nič."

"To ti bo škodovalo," pravi otec gad.

"Kaj zato, le daj mi namštim."

Po daljšem upiranju kihne gad trikrat v čobana ter mu zaggrozi, da ne sme nikomur povedati te skrivnosti, sicer bo naenkrat umrl.

Čoban zapusti kačji grad ter odide k svojim ovcam. Najde jih na istem mestu, kjer jih je ostavil. Vsede se na kamen. Na bližnjo veliko črešnjo priletita dva kavrana in se začneta razgovarjati.

"Koliki so novci pod to črešnjo! Če bi kdo za nje znal, bi lahko muhti živel."

Čoban to sliši, pusti svojo čredo ter gre k grofu. "Daj mi jake konje, mu pravi, in največji voz, grem po novce".

Grof se mu smeje, vendar mu dovoli.

Čoban naloži poln voz novac ter jih pripelje domov. Grofu odpove službo, češ, zdaj bom sam grof. Kupi si lepo graščino in se bogato oženi.

Pa vedno je še imel voljo do ovac. Kupil si je lepo čredo in najel čobana, ki mu jo je pasel na pristavi.

Na vuzamske praznike zajaše grof konja, noseča grofica pa brejo kobilo ter gresta pogledat k svoji čredi na pristavo.

Čoban je imel tri pse. Stari pes je venomer cvilil in lajal proti lozi, mlajša dva pa sta se stiskala nazaj, kersta se bala volkov. Stari pes zakriči proti lozi: "Dokler bo v moji glavi le en zob, ne boste napravili mojemu gospodarju nič škode."

"Starega psa čuvaj kot svoje oko," reče grof čobanu, "mlajša pa deni, kamor hočeš!"

Domov grede zarezgeče kobila, konj pa se ji nasmehne.

"Lahko se je tebi smejati, ga zavrne kobila, ker nosiš samo enega, jaz pa nosim tri."

Grof se nasmeje.

"Ti znaš nekaj, da se smežeš," reče grofica. "Povej i meni!"

Graf se brani povedati, a žena vedno bolj sili vanj. Ker mu ne da miru, reči je naposled: "Če bi ta jaz to povedal, bi moral naenkrat umreti." Žena postane še bolj radovedna in sila tako dolgo vanj, da se ji da slednjič pregovoriti.

Grof si da napraviti krsto in jo prinesti v sobo. Vleže se na postelj, da bi ženi razodel svojo skrivnost in umrl.

Stari pes na pristavi je izvedel na usodo svojega gospoda in pride ves potrt in žalosten na njegovo stanovanje.

"Daj psu kruha," reče grof ženi. Žena to stori, a pes ga niti ne pokusi. Venomer gleda žalostno svojega gospoda na postelji.

Vrata so bila nekoliko odprta, kokot priteče oblastno v sobo ter zoblje veselo kruh na tleh.

"Ti si vendar trdega srca," reče mu stari pes, "če moreš zdaj tako veselo zobati, ko bo tvoj gospod umrl."

"Naj umre, odgovori kokot, jaz bom vseeno zobal. Jaz imam dve sto bab, pa jih vse vstrahujem, moj gospod pa ne more niti ene."

Ko grof to sliši, skoči iz postelje, udari ženo izauh in ji pravi: "to je vsa skrivnost."

Času primerno.

A: "Kdo je dandanes najbolj zadovoljen in vesel?"

B: "Kdor je še samec in ne bere nobenega časopisa."

Gosta megla.

Mornar pripoveduje: "Že marsikako meglo sem doživel, ampak take pa še ne, kakor lansko jesen, ko smo se vozili proti Avstraliji. Včasih je bila že tako gosta in debela, da smo se kar s hrbtom nanjo naslanjali. Nekoč so nam pa štirje možje v morje padli, ker nismo zapazili, da se je bila megla za našim hrbtom pretrgala!"

JAMES R. BENTLEY

zastopnik v državno zakonodajo 41. distrikta v Illinois.

služi zdaj svoj prvi termin in je kandidat za zopetno imenovanje ob predvolitvah dne 11. septembra 1918.

Mr. Bentley je bil rojen v tem okraju in je povsod dobro znan, kot pošten in napreden delacev, kmet in trogvec.

Služil je svoj prvi termin v državni zakonodaji v splošno zadovoljnost, zato pa tudi zasluži, da ga republikanci zopet volijo.

Kadar boste šli na volišče dne 11. sept., vprašajte za republikansko baloto in potem naredti križ v četverokotu pred imenom James R. Bentley. Adv.

Naša velika in moderno urejena tiskarna

zdeluje najhitreje in najlučneje VSE VRSTE TISKOVINE ZA

slavna društva, cerkve in šole, trgovce in obrtnike, ter zasebnike.

Prestavljamo iz slovenskega in drugih jezikov v angleškega in obratno.

Predno naročite tiskovine, kakor: Pismeni papir, kuverte, vizitke, nakaznice pobotnic, pravila in poročila, ali tiskovine za prirejanje veselic in razne druge take stvari. Pišite nam za cene, da si prihranite denar.

Amerikanski Slovenec

Prva slovenska unijska tiskarna v Ameriki.

V lastnem domu---1006 N. Chicago St., Joliet, Ill

Naša 10-dnevna Razprodaja

na pohištvu in ledenicah se konča v pondeljek 26. aug.

Zdaj imate priliko kupiti blago po 10 do 25 odstotkov ceneje.

Couch Hammock exceptionally well made upholstered in canvas 6 foot for this sale.....$6.50

Couch Hammocks $18.50 value now at.....$15.00

7.50 Lawn swing.....5.50

Fibre chairs from $8.50 and up.

Our Celebrated Cold Storage Refrigerators, ice savers due to the fact that they are lined with Pure, Clean Mineral wool, marked for 10 percent reduction to close.

New arrivals in rugs, if you buy now you will save money

NOTED FOR RUGS

The Eagle
406-10 Chicago St.
JOLIET, ILL.

QUALITY Furniture since 1885

Pod svobodnim solncem

Povest davnih dedov

SPISAL F. S. FINŽGAR

(Dalje.)

Iztok ni užival. Osvetil se je za kosti padlih Svaruničev — bratov. Toda taka osveta mu je mrzela. To ni bila vojna, to ni bil boj, to je bil rop, naval, mandranje, klanje zverine, požig, pohod krvoželjnih pantrov. Njegove misli so bile visoko gori nad krvavim plamenom, njegove misli so bile gori nad ožganih grobelj — njegov meč ni zamahnil ni enkrat, odkar so se spopadli Sloveni in Huni. Tolpa je napol trudna napol pijana goltala zmago s požirki pobesnele strasti — on je stradal vrhu griča, njegovo dušo je žejalo, njegova roka je bila trudna od brezdelja. Na dnu srca je začutil iskreno žalost, d aje razvaljen. Hilbudijev ostrog, da trohni on — tako vrl vojnik, v soteski blizu gradišča. Da je živ! Da niso razgnane njegove kohrte! Da bi vsaj prišel kdo drugi in bi se vgnezdil za Donavo! Azbad! O! Da bi srečal vsaj Tunjuša! Tedaj bi bil skrhan njegov meč, njegova roka ne bi bila trudna od brezdelja. In če bi padel — on — še zadnji Svarunič — kaj za to. Padel bi junak — zadet od junaka.

Iztokovo srce je zahrepnelo čez Hem. Zazdelo se mu je, kakor da bi ga klicala usoda, bogovi, in mu pokazali proti jugu. Po licu se mu je razlila skepsa. Usoda? Bogovi? Ne usoda in ne bogovi — nihče me ne kliče. Kliče me ljubezen do naroda in do Irene. In z glasom te ljubezni pojdem. Pojdem! Takoj do nje. Če bi moral do Aten, če bi potoval celo zimo — dobiti jo morem. Z njo in z njenim ognjem se vrnem. In potem? Z vojsko na jug, ker me kliče ljubezen!

Iztok je potegnil odločno roko izpod glave, sedel, vstal in se ozrl na bojišče in pogorišče.

Dovolj!

Na njegovem obrazu se je črtala sled studa in gneva.

Dovolj klanja! Osvetili ste se. Sedaj hočem boja. Boja, da se prestraši Upravda, ko zve, kako so pogažene legije hoplitov od Oriona.

Takoj je segal po prnji in si jo tesno pripel okrog prsi in nategnil jremenje ob ledjih. Opasil je meč, pokril šlem in se naravnal k tolpi.

"Zapodim jih domov! Jesen se bliža. Pozimi jih vojaki Sloveni iz Bizanca zvadijo v orojžu — jaz pa poiščem Ireno. In ko se vrnem, tedaj udarimo!"

Prav ko se je bližal Iztok vojski Slovenov, je zapazil, da se je dvignilo v ležišču veliko veselje. Tolpa je bučala radosti in se gnetla krog jezdeca, ki je krenil proti oboroženim četam, kjer je taboril Rado.

Kdo bi utegnil biti?

Iztok se je uprl na težki meč in motrol jezdeca sredi množice. Kakor bi ibl Hun? In vendar ni. Drugače bi drhal sprejela Huna.

Iz srede gomezečih vojnikov se je razleglo:

"Plunk, plunk — plink — plunk!"

Star, a močan glas je zapel. Narod je udaril v bojno pesem.

"Radovan!" je izpregovoril Iztok glasno in veselo. "Odkod ga je prineslo! Prazen se vrača! No — njegovi obeti in prisege — vse bovorjeno v burjo!"

Ob tem se je domislil Ljubinice. Prevzela ga je žalost. Koliko slov je razgnal v dežel. In vsi so se vrnili prazni. In prazen se vraša Radovan.

"O — ne samo Upravda, tudi Tunjuš mora pomniti rod Svarunov! Prokletstvo tebi in grozna osveta za sestro!"

Hitro seje spustil z griča proti vojnikom. Ko ga je zagledal Radovan, so utihnile strune, pesem mu je sredi besede umrla. Dvignil je plunko visoko nad glavo in kričal:

"Iztoče! Iztoče! Dobil sem jo! Pri bogovih — pokloni se, kakor pred Upravdo!"

Pognal je konja sokzi gnečo proti Svaruniču. Iztok ga je počakal. Gorko mu je zaplalo po žilah.

"Razjahaj starče — in govori! Kje je? Zakaj je ne vedeš seboj?"

'Zakaj je ne vedem seboj? Meniš, da je taka deklica kužek, ti teče za konjem? In še kužek bi iztegnil jezik in polegel v travo. Tako smo jezdili. Pri Morani!"

Nato se je okrenil godec do vojnikov in se razsrdil.

"Pomagajte mi iz sedla. Zijalci! Pijanci! Lahko se klaščite, ko se pasete kakor mlada praseta. Jaz pa trpim za ves žejo in lakoto!"

Cela četa vojnikov je s smehom priskočila k Radovanu in ga dvignila s konja.

"Počasi!" je zavpil poveljevaje. "Zakaj ujahal sem si nogi, da ste leseni kot kobila pod brvjo sredi potoka!"

Iztok je takoj velel, da pripravijo za Radovana jedi in medice.

'Nimaš vina?" ga je pogledal mrko godec preko rame.

"Nimam!"

"Pa medice! Večkrat me je sicer že črvičilo po njej. Toda če nimaš, nimaš!"

Radovan je stopal trudno se zibaje ob Iztoku proti taborišču, kjer je bilo jedro vojske — Iztokovi oklepniki. Vsi so ga bučno pozdravili. Ko se je približal Rado, se je godec preplašil| Iztok pa mu je vzkliknil:

'Dobil jo je!"

Rado je zgrabil starca za roko in ga stiskal, kakor bi v rokah iskal Ljubinice, da bi jopritisnilksebi.

'Očka! Kje je? Govori — pripoveduj. In če je v samem Bizancu, ponjo gremo. Takoj!"

"Vihar! Potrpi, da se oddahnem. In tudi potem se boš še postil. Najpreje govorim s teboj, Iztoče! Pri bogovih, da se razplakaš in poskočiš, kakor kozlič, ko zveš, kar nosim na srcu!"

Pomenljivo je pritisnil roko na prsi, kjer je počivalo pismo Epafroditovo.

Ko se je Radovan pokrepčal z mesom in medico in pozvedel vse novice, kako so Hune napadli, kako vojevali in ropali, je pomignil Iztoku kakor mož, ki ima oblast, in se oddaljil od vojske.

"Kakor sem ti rekel," mu je govoril starec potoma, "pripravi se na veselje, da se ti ne zavrti v glavi. Čul boš skrivnost in bral jih boš."

Nato se je ozrl in potegnil iz nedrij Epafroditovo pismo. Iztok je takoj uganil pisavo. Kakor solnce se je zasvetila radost na njegovem obrazu. Suha, ne prebrana črka mu je govorila toliko upov, da so se junaku tresli prsti, ko je razgrinjal pismo. Radovan je stal razkoračen pred njim in pasel oči ob Iztokovi sreči in užival prešerno sadove svojega truda.

Epafrodit je pisal najprvo o svoji rešitvi, nato o tem, kako je otel Ireno, ki biva sedaj pri njem v Solunu. pismo je sklenil:

"Pridi torej, ti izbrani od usode, in kaznuj! Dvigni svoj narod še to jesen. Odpora se ne boj! — Ni vojakov. Belizar je zapuščen v Italiji. Kroži vest, da je pisal Upravdi: Če hočeš, da se bojujem, pošlji vojakov. Če hočeš da živimo, pošlji nam hrane. — Vidiš, napočil je dan. Pridi in požanji. Njiva je zrela. Med tvoj lavor ti vplete Epafrodit beli cvet — Ireno. — Toda — ne mudite se! Meni pešajo moči. Ze me vabi Haron, naj sedem v brod in odveslam preko meje življenja. Ko vaju blagoslovim, tebe in Ireno, porečem s Pavlom: Tek sem dokončal, pridi smrt!"

Ko je Iztok prebral, je držal krčevito med prsti pergament, oči so obvisele na črkah, na besedah. Kakor v sanjah so se gibale pred njim sence. Bral je drugič — tretjič — pris so sem u širile, čezdalje globlje in hitreje je dihal, dokler ni zmogla radost junaškega srca. Prikipel je. Kakor omamljen je razprostrl roke in segel po Radovanu in ga stisnil k sebi na mrzli oklep, da je starec zaječal.

"Očka, ti tvoriš čuda!"

"To so ukane, sinko!"

"Da sem despot, pa bi ti še ne mogel povrniti radosti, katero si mi napravil. Častit in slavljen boš v rodu Svaruničev!"

Iztok je v hipni radosti pozabil Ljubinice. Vprašanje za vprašanjem je vrelo na starca. Kako je dobil pismo? Ali jev idel Epafrodita? Morda njo samo? Ali je vesela? Zdrava?

Toda Ljubinice ni pozabil Rado. Oddaleč je strmel na Iztoka in Radovana. Hrepenenje, strah in up mu je polnilo dušo. Čakal je, gledal, noge so s mu začele premikati, bližal se je čimdalje bolj. Videl je, kakor solčni žarek zagorelo v njegovih prsih, posvetilo v temo, v grozo, in užgalo. Odtrgal se je od čakajočih vojnikov in hitel k Radovanu in Iztoku.

"Ne prebijem več! Radovan šemeni, očka! Kje je Ljubinica?"

Tedaj se je drznil Iztok, kakor bi mu sredi sladkega napoja pripolzela velika grenka kaplja. Radovan je onemel in ni mogel in ni upal pogledati v oči Radu. Vsi so za hip obmolknili. Radu je črna slutnja zagrnila grlo — sre se mu je vznemirolo, čelo zmračilo.

"Očka, ti skrivaš tajnost! Ona je mrtva."

"Bogovi jo čuvajo," je odvrnil godec plaho in zmeden.

Radu so se zablisnile oči. Topotnil je z nogo, dvignil pesti in stopil pred godca z nagnjenim životom, da je Radovana polila vroča sapa iz pihapočih nosnic.

"Ne skrivaj!" je zakričal v bolesti. "Ubijem te!"

Iztok je stopil med starca in razpaljenega mladeniča: Radovan pa je hitel s povestjo, kako je iskal Ljubinico, kako je sledil — in našel celo konja, ki je poginil — nje pa ni našel. O volkovih je molčal.

"Bogovi jo čuvajo! Išče jo Numida" — je lagal v strahu. "Išče jo — in jo najde, kakor je našel Ireno."

Radu so omehnile dvignjene roke, napete mišice so odnehale, po obrazu se je razlila bolest. Škrtnil je z zobmi

"Izgubljena! Osvetim te, Ljubinica! Iztok, jaz grem za Tunjušem — in za njo.

Zasukal se je, utripajoč po životu. Iztok ga je prijel zar oko.

"Ne pojdeš sam, vsi gremo!"

— — — — — — — — — — — — —

Še tisti dan je Iztok pozvel vse starejšine v posvet. Enoglasno in hrupno so brez ugovora sprejeli njegove nasvete. Zakaj narod je veroval vanj vsled zmag, ki jih je izvojeval pod njegovim poveljem. Slepo bi šel za njim, čeprav Morani v naročje.

Drugo jutro se je dvignila vojska na sever proti Donavi. Meketajoče in mukajoče blago so tirali pred seboj, dolga vrsta ujetnikov je bila obložena z zaplejenim žitam, platnom, orožjem in orodjem. Brez skrbi, brez opreznosti in brez bojazni so se gnali proti domu, pijani zmag in nasičeni z bojnim plenom.

Iztok ni šel ž nijmi. Odbral je petdeset najboljših konjenikov in krenil z njimi nazaj proti vzhodu — da morda zajame Tunjuša. Radovan je preračunal, da se utegne tekom desetih dni že vrniti iz Bizanca. Zakaj mudilo se mu bo k Ljubinici.

"In kam ti, očka?"

Ko so že sedeli na konjih, in je zadnja tolpa odhajajočih vojnikov gini la v daljavo, je vprašal tako Iztok Radovana. "Greš v gradišče? Ali z nami? Koristen bi nam bil."

Radovan, odet v novo prteno haljo, z razpuščenimi namaziljenimi lasmi in z belo kratko brado, kakor strnišče, plunko oprtano in konja obremenjenega z bogatim brašnom — je odgovoril naglo in odločno:

"Ne grem v gradišče in ne grem z vami?"

"Zakaj bi ne šel? Ljubimo te, očka. Ne bo ti sile!"

"Ne grem v gradišče, ker s takimi kričači pevec ne potuje. Oglušil bi. Ne grem pa z vami, ker gres te nad Tunjuša. Prevelik je moj srd na tega smrdljivca. Ko bi ga zagledal, kako bi se ga premagal? Odjedel bi sladkost temu-le," — pokazal je na Rada, — "ki ima edino pravico do tega pasjega goltanca. Perun z vami in Morana naj žanje. Pevec gre svojo pot. Če udarite na jug, se snidemo. Pri bogovih, da bo tedaj veliko naše veselje!"

Godec je zamahnil v slovo in odjezdil v veselem diru proti jugozapadu.

Vojaki so gledali za njim. On se ni ozrl. Mislil je na ukane brez trpljenja.

"V gradišče da bi sev račal? Ali da bi hodil z vami, mladi vilcje? Oj ne! Radovan ne nosi zastonj modrosti v glavi. — Tako blizu sem prazzaprav — Epafroditu — in njegovemu vinu — pa bi hodil v gradišče po sesirjeno mleko — ali — kar je še bolj nespametno —Hunom pod nož. Nisem udarjen po pameti. K njemu!"

Pognal je konja in si zažvižgal okroglo pesem.

— — — — — — — — — — — — —

Osem dni so čakali Iztok, Rado in vojaki ob cesti, ki vozi iz Bizanca, na Tunjuša. Iztok je te dni užival naslado poveljnika. Majčkena je bila njegova legija — komaj pol kohorte. Toda poslužna brezpogojno. Še misel se ni upala roditi v teh glavah samih junakov, ki bi nasprotovala Iztokovemu povelju. In mladi Svarunič je razmišljel ob dolgih nočnih stražah in pojezdih: Dve jezeri takih vojnikov! Ha! Potrkal bi na adionopolska vrata. Po osrednji cesti v Bizancu bi zaklopotala kopita. Pred hipodromom bi zarezgetali konji Slovenov.

Tedaj ne bi želel biti Upravda! In despojni bi bilo bolje, da je grška cvetličarica na kampu, kjer bi ponujala rože palatinskim častnikom.

Napočil je devvti dan preže in čakanja. Od vseh vetrov so se vračali jezdeci pozvedovalci. Samo nevesele novice so pripovedovali. Tunjušev tabor je bil prazen, požgan, kakor so ga razdjali Sloveni. Čez Donavo so se selili številni rodovi Antov. Od vzhoda so pritiskali Varhuni. Nekdo je celo zvedel, da je vojska Herulov dvignila kopja in da preti Slovenom. Samo o Hunih, o Balambaku, o Tunju ni bilo sledu.

Iztoka je skrbelo.

"Da se selijo Anti čez Donavo? Brat je, ali ni to izdajavstvo?"

"Izdajvstvo!" je zamrmrala četa in se začudila.

"Tunjuš je bil v Bizancu. Prehod Antov je njegovo delo. Če se gibljejo Heruli, jih je naščuval Upravda. Njihova zemlja je bogata in prostrana. Ne bi hodili na vojno. In če ti zalotijo Slovene, so pogubljeni. Bratje, sojenice še niso depletle življenja Tunjušu. Mi moramo domov! Naša zemlja je v nevarnosti!"

Samo z Radovega obraza je blisnil v tem trenotku upor. Ali samo blisnil. Hitro je upognil glavo. Četa je zaobrnila konje in pognala za Izto-

(Nadaljevanje na 6. strani.)

Abstracts of Title to all Real Estate in Will County.

Joliet Title and Gaurantee Co.

Kapital $50,000.00.

Kadar kupite HIŠO ali ZEMLJIŠČE, pridite, da Vam uredimo abstract.

Phones: 421 and 422.

CHAS. N. HOSSACK, Mgr.

114 N. Chicago St., Joliet, Ills.

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMAČIH SMODK

Posebnost so naše "The U. S." 10c in "Meerschaum" 5c

Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na:

108 Jefferson Street, JOLIET, ILL

C. W. Robson, Jr.

REAL ESTATE LOANS and RENTING

INSURANCE OF ALL KINDS.

Phone 297.

Prodajam lote v Rockdale in okolici.

204 Woodruff Bldg. JOLIET, ILL.

Michael Terdich. Math. Terdich.

Chicago Phone 2502.

Terdich & Terdich

STARA SLOVENSKA GOSTILNA

Pivo, žganje, vino in vse vrste pijače dopeljemo na dom.

203 RUBY STREET, JOLIET, ILL.

WERDEN BUCK

511-13 Webster Street, JOLIET, ILL.

Tu dobite najboljši CEMENT, APNO, ZMLET KAMEN, OPEKO, VODOTOČNE ŽLEBOVE, ter vse kar spada v gradivo.

MEHAK IN TRD PREMOG

Chicago telefon 50 N. W. telefon 215

STANDARD BUFFET

Svetlicic & Tushek

317 N. CHICAGO ST., JOLIET.

Edina slovenska-hrvatska gostilna v osredju mesta.

Kadar se mudite na vogalu N. Chicago in Cass St. vstopite k nam za okrepčila vseh vrst.

DOBRODOŠLI!

Alpentinktura za moške in ženske lase od katere takoj prenehajo lasje odpadati in v šestih tednih krasni in gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo odpadali niti osiveli. 1 flasa $2. — Ako želite imeti v 6ih mesecih krasne in goste brke in brado, rabite takoj Alpen Pomado, lonček $2. — Imate li sive lase? Rabite takoj Wahčič Brusli tinkturo, od samo ene flaše postanejo lasje v 8ih dneh popolnoma naturni, kakoršne ste v mladosti imeli; 1 flaša $1.75.—Wahčič Fluid kateri odstrani reumatizem, trganje ali kostibol v rokah, nogah in križicah, popolnoma v 8ih dneh; flaša 2 dol. 50c. — Kurje oči ali bradovice na rokah ali nogah v 3 dneh popolnoma odstranim za samo 75 centov. Za potne noge rabite Kneipov prašek, pije pot, odstrani slabi duh in ozebline, baksa 75c. Elsa žauba zaceli vsako rano, opekline, bule, turove, grinte, kraste, lišaje v najkrajšem času, lonček $1, večji lonček $2. Ta žauba je velikega pomena za odrasle in otroke. V slučaju potrebe bi mogla imeti to žaubo vsaka družina v hiši. Če želite imeti čisto belo in mlado lice se umivajte z Wahčič "Tar Soap" (milo), odstrani prišče, solnčnate pege in drugo nečistost na obrazu, 3 kose za 75c. Kateri bi moja zdravila brez uspeha rabil mu jamčim za $5. Pri naročbi se priloži vsota v papirnatem denarju, če pa je manj kot dolar, se pa v znamkah po 2c v pismu pošlje. Za vse drugo pišite po cenik, katerega pošljem zastonj.

JACOB WAHČIČ

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

Rojaki in rojakinje! Kadar imate kaj moške ali ženske obleke ali perila za očistiti in gladiti, ne pozabite na našo slovensko firmo —

WILL COUNTY CLEANERS AND DYERS

S. KODIAK, lastnik.

Office and Works, 302-304 Walnut St. Joliet, Illinois.

Chicago tel. 3131. N. W. tel. 814.

Pokličite nas po telefonu in naš avtomobil odpelje in pripelje obleko na vaš dom. Naše cene so zmerne in delo garantiramo.

Joliet Steam Dye House

Profesional Cleaners and Dyers

STRAKA & CO.

Office and Works, 642-644 Cass

Chicago Phone 4444, N. W. 483.

Oscar J. Stephen

Soba 201 in 202 Barber Bldg.

JOLIET, ILLINOIS.

JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.

Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.

Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.

Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

J. C. Adler & Co.

priporoča rojakom svojo

Mesnica

Telefon 101. JOLIET, ILL.

JOHN STEFANICH

N. W. Phone 348

::.:Slovenska Gostilna:::

vino domače in importirano, fino žganje in diseče smodke.

915 N. Scott St., Joliet, Ill.

Zaupno zdravilo dela čudeže

Skoro že 30 let se Trinerjeva zdravila uspešno rabijo z največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovatelja zasluži popolno zaupanje in čislanje od strani številnih odjemalcev. Malo povišanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zoper draginjo na vseh številnih potrebščinah naših, a novi vojni davek nam je spodbil še zadnji steber in morali smo cene nekoliko povišati. Vsak prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanjosti, ko moramo veliko več plačevati za potrebščine, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogoče draginji v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

torej ima tako zaupanje in vspeh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje stališče. Izmed vseh bolezni jih je devetdeset odstotkov povzročenih in spočetih v želodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti želodec in odstrani iz notranjščine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšen brlog zlotvornih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vsakoršne nepotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno žareče rudeče vino. V zadevi zabasanosti, neprebavnosti, glavobola, pol-glavobola, nervoznosti, navadne slaboče, kakor tudi v želodčnih neprilikah, ki rade nadlegujejo ženske ob premembi žitja ali rudarje in druge delavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite ta lek, boste našli v njem neprecenljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT prodrere vselej v koren bolečine, zato pa je zlasti v slučaju protina, ali revmatizma, nevralgije, lumbago, otrpelosti gležnjev in drugih, najhitrejša in gotovo pomoč. Jako je dobro tudi v zadevah odrgnin in oteklin itd., tudi za drgnenje živcev in za mazanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za izpiranje grla in ust; istotako za čiščenje ran, izpuščajev in drugih kožnih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

NAJNOVEJE NAGRADE SO DOBILA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH RAZSTAVAH: GOLD MEDAL—SAN FRANCISCO 1915, GRAND PRIX—PANAMA 1916.

JOSEPH TRINER,

Manufacturing Chemists

1333-1343 South Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

POD SVOBODNIM SOLNCEM.

(Nadaljevanje s 6. strani.)

...m proti severu — proti Donavi.

V lagotnem diru je jezdila konjenica — nema in zamišljena, za povelj...kom. Vseh se je polastila tiha žalost, nezadovoljnost. Praznih rok se morajo vrniti domov. Zastonj so trajali čas, zastonj bedeli ponoči. Tunjuš jezdi kdovekje in se smeje ter prevaža izdajavsko zlato, katero mu je dal Upravda. Nejnasrečnejši med njimi je bil Rado. Brez misli, brez nade topo zrl na konjevo grivo. Roka mu vodila povodce. Konj je nesel gospodarja za tovariši, kakor bi dirjal brez njega. Ko ni mogel mladi Sloven preliti bridkost po izgubljeni, prisrčno ljubljeni — v gnev in nasititi želje vsaj s curki osvete, so mu omahale peroti, in kakor bolehen sokol na veji je visel Rado v sedlu. Kakor je ljubil Iztoka, pa se mu je siloma zaredala v srce zavist. —

"Da je Irena oteta! In Lpubinica — — — morda ugrabljena in oskrunjena — tepena sužnja — — — Morana, daj mi krvi! Perun, nasej vojno po vsej zemlji!" — — —

Mrko je pogledal po četi in se ozrl na Iztoka.

Ali tudi njegova glava ni bila vesela in ponosno zravnana. Spremljevale ga zmage, pod prnjo se je grelo Epafroditovo pismo na ljubezni poln srcu — ali sestre ni bilo. — In domislil se je polblaznih solz stareca Svaruna, ko se vrnejo v gradišče brez Ljubinice. In kakor bi vso sladkost použila v grenkobo, je bila velika škrb, kaj z vojsko Slovenov. Če so kolpo napadli Heruli? Razbita je! Brez glave, čeda ovec — plaha zverjad — zakaj ni šel z njo? Temna slutnja mu je obletavala misli. Čezdalje jasnejše in bolj moreča se mu je zasedala v glavo.

Nočevali so v gozdu.

Nihče ni zapalil ognja. Po dva in dva sta se pogovarjala šepetaje. Razločno se je slišalo hrampljanje konj, ki so grizli v travo. Kmalu so zapasli — braz stražnika. Celo Iztok je ležal brez skrbi — poln otožnost. Samo stari Sloven — Jarožir, se je naslonil na bukev, vprl se na silni meč in bdel napol in napol podremaval vso noč.

Ko se je drugi dan solnce nagnilo preko zenita, se je zabliščala pred njimi gladina veletoka. Iztok je velel razjahati, zagnati konje na oddih v senco hrastovega gozdiča, peterim vojakom z Jarožirom na čelu pa je poveril, da poiščejo brodov.

Stari Sloven je odšel proti Donavi, ostali vojaki so polegli v senco in čakali.

Ni še preteklą ura, ki zašumi za njimi. Iz visoke trave je dvignil glavo Jarožir, ki je prilezel po vseh štirih do počivajočih tovarišev in zašepetal: "Tunjuš!"

Vse je zagomezelo, vse se streslo in zganilo med vojaki ob tej besedi. Rado je planil iz trave, kakor zver, ki se ji je približala plen.

"Na tla!" je velel Jarožir.

Po vseh štirih so se preplazili vsi v sredo gozdiča do konj. Ko so bili dobro zakriti, je izpregovoril Jarožir: "Huni se vkrcajo na brodove! Rdeči plašč frfota v sapi."

"Prokletstvo!" je šktnil Iztok. "Od kod prihajajo? Ko bi iz gradišča? — Po Ljubinico je šel. Morana! Moj oče! Na konje! Ni eden naj ne uteče! Smrti so zapisani! Jarožir, kje so ostali drugi štirje?"

"Poskrili so sev trstju. Tako sem zapovedl, in se priplazil sam, da nas niso videli!"

"Dobro si naredil! Izberite si vsak svojega Huna. Koliko jih je, Jarožir?"

"Morda trideset, morda več. Ne vem natanko!"

"Vseeno — če jih je stotina. Tunjuš pade!"

"Samo od mene!" vikne Rado, ki se je stresel koprnenja.

"Ne vem, prijatelj! On je velik vojnik. Ne zmoreš ga!"

"Pri Perunu, zorem!"

Jermenje je bilo pozapeto pri konjih, rešetke na licih, Jarožirov strašni meč je bil že dvignjen in je gorel v blesku kakor plamen.

Dolgo so čakali. Konji so nemirni pričeli kopati zemljo. Jezdeci so jih stiskali, krotili in šepetaje pogovarjali, dasi so sami nestrpneje čakali od konj. Samo Iztok je stal na robu gozda sredi gostega grma in strmel na obal da razsodi, kam se obrnejo Huni. Ko je po dolgem čakanju zazrl rdeči plašč, je posegel še enkrat po jermenu pod brado in poskusil, če je dosti trdno pritrjen šlem. Zaslutil je dosti in težkega dela.

Za tunjušem so poskakali z brodov Huni — deset, dvajset, trideset — in še pet. Iztok je videl,kako je potegnil Tunjuš konja na levo, ker je hotel zaviti sam v nasprotuo smer v tabor, kakor je bil vajen.

"Mimo nas prldejo!" Prav groznčava drhtavica ga je oblila samega veselja. Počakal je še nekaj trenotkov, potem se preril skozi vejevje do čete.

"Jarožir in še pet — napadete prvi! Da se Huni ne preplašijo in ne uteko! Tunjuša se ognite! Zanj poskrbiva z Radom. Ko se zapletete v boj — planemo vsi!"

Komaj je izpregovoril povelje, se je pokazala ob robu gozdiča prva iztegnjena konjska glava. Jarožir je stisnil konja. Ali v tem hipu so odpovedali pokorščino konji in vojaki.

Kakor birazdivjani hudournik pretrgal jez, tako se je zadrvila vsa konjicahkarti za Jarožirom in nackočila Hune. Prvi zamah je z nedosežno silo udaril stari Sloven. Odsečena hunska glava z ramo vred se je zakotalila po tleh. Kakor bi zabučal z rogom so ob tem zatulili Sloveni in Huni vei zaeno. Stepa je zastokala ob spopada, ko je treščil konj ob konja, zaškrtalo jeklo ob jeklo. Niti en Hun ni zamudil trenotka, da ne bi potegnil meča. Zadnji jezdeci so vrgli celo kopja v Slovene in podrli troje konj, da so trije vojniki omahnili in padli v travo. Začel se je nato boj jezdeca z jezdecem. Krog osemdeset mečev se je krhalo, iskre so švigale od jekla, rrazljutil se je po mehki stepi splošni dvoboj najboljših vajnikov, karjih je nosila zemlja ob dolenji Donavi. Pokali so šlemi, hrestali hunski oklepi iz konjskega roga, tisoče kolobarčkov so bliskovito črtali meči v solnčnem svitu, zaletavali so se pari borcev, odbijali in odskakovali, napadali in bili bili vnovič, zamahovali v glave, bodli v prsa — kri je škropila od rok, polivala konje, ki so pobesnili kakor jezdeci, bljuvali pene, spenjali se na zadnje noge, bili s kopiti in grizli ob napetih brzdah.

Rado se je pognal kakor tiger za rdečim plaščem. Iztok mu je sledil. z zavihtenim mečem je navalil nad Tunjuša — zamahnil je da je zaživžgalo po vzduhu. — Toda Tunjuš je pročakoval udarec tako brezbižno in hladnokrvno, kakor bi bil nameril nadenj bosopeti pastir s šibo.

Žrr-ink!

Rado je bil brez meča, Tunjuš mu ga jeizbil in v istem zamahu mu dosegel šlem, da je zazevala v pozlačeni kovini široka rana. Rado je odskočil in zahripal v pobesnelosti. — Tunjuš je v hipu skrivil komolec in okrenil konja, da zadere meč Radu v ledja. Ali Iztokov meč je švignil vmes in odbil sunek. Tunjuš se zaobrnil kakor misel naglo. Njegovo oko, ki je videlo že toliko krvavih konic, zamahnjenih nad svojo glavo, je hitro spoznalo, da je Iztok nevarnejši sovražnik. Oba konjasta se vzpela — kakor bi plemenita žrebca spoznala, da se pomerita največja junaka. Zazvenelo je, zaškrtalo in se zabliskalo. Dve glavi sta bili zavite v bliskovite kače trepetajočih krogov, katere so pisale grozeče konice nad obema. Znoj se je pocedil obema po licah.— Tunjuš je spoznal, da gre v tem trenotku za njegovo življenje. Hipoma je izpustil konjeve brzde — sredi najgorjega boja je segla levica po sulico — da jo zapahne v Iztoka.

Tedaj pa je zakričal Rado:

"Pusti ga — pes!"

Brez meča se je pognal s konjem v Tunjuša, ga zagrabil z rokami v bok — in dvoje se je zavalilo iz sedel na travo, dvoje konj je brez jezdecev zakoptljalo v stepo. Kakor klešče je tiščal Rado Tunjuša, ki se je prekolebal vznak. V Radovi roki se jepósvetil kratek nož — iz Hunovega vrata je pa brizgnil vroč črn curek — — —

Na bojišču so obležali vsi Huni in petnajst Slovenov, dasi so bili vsi zavarovani s šlemi in prnjami. S spoštovanjem je ponavljal Iztok, hodeč med trupli:

"Morana, kako vrli junaki!"

DVAINDVAJSETO POGLAVJE

Ko so se Sloveni odpočili od vročega boja in darovali Perunu skromne obete je velel Iztok, da poberejo mrtvecem vse orožje, polove konje, trupla pa zakoljejo, da jih ne oskrunejo mrhojede. Zakaj bili so preveliki junaki, da bi smele kosti počivati razmetane in oskrunjene po stepi.

Rado je poiskal Tunjuševo truplo. Obstal je pri njem in se zagledal v široko v smrtnem boju z grenkobo napolnjeno lice. Divjega sina prirode je obšla gorka slast, ko je gledal njega ki mu je ugrabil izvoljeno, od srca ljubljeno. Segel je po Hunovi čapki po rdečem plašču in mu ga strgal z ramen, da se je preparal dragoceni škrlat. Rado se je pasel celo ob razdejanjn obleke tistega, katerega je črtil je zvečnim črtom — še mrtvega. Trga- je ob zaponah mu je snel oklep od konjskega roga, ki je bil posejan na prsih in na zaponjah z rubini in smaragdi.

Ko ga je potegnil Tunjušu z života, je padel od prs kos zvtega pergamenta.

Rado je pobral pisauje, in gledal neuk brezmiselno na črke.

"Morda je važno pismo," je preudaril — in ga takoj nesel Iztoku.

Ko je izšolani Svarunič pogledal pergament, je vzkliknil:

"Pri bogovih, od samega Upravde! Iz carske pisarne!"

Oči so semu razburjene begale po vrstah, jeza in radost sta se kesali v njih.

"Osveta usode!" je izpregovoril važno ko je prečital do konca. Krog njega so se zbrali vojniki in strmeli, kaj bi bilo v pismu.

"Tunjuš in Upravda sta kopala jamo Slovenom, ali sedaj padeta sama vanjo. Tunjuš je že na dnu — za njim pride Upravda! To pismo je dar sprave med Anti in Sloveni.

Vse se je zavzelo. Radovedna napetost med vojniki je rastla, zgrnili so se tesneje k Iztoku in poslušali, ko jim je tolmačil carski pergament.

"Možje, borilci za osveto bratov in očetov, ali še pomnite, kaj sem vam govoril pred vojsko z Anti? Kdo je bil glavar izdajavcev? Morda Volk? morda Viljenec?"

"Tunjuš," jev otlo zamrmralo med pošlušalci.

"Tunjuš-pesjan! Pravdo govorite! On je prehl bratovsko kri on je podpihaval ogenj zavisti, on zasadil kol in zabil plot med Ante in Slovene. aneš je žel, kar je sejal. Nam pa je dala usoda v roke ključ, s katerim odpremo zopet srca bratov Antov."

Vojniki so se začudili. Pod nebo se jerazlegel vzklik radosti. Iztok je dvignil pergament.

"Poglejte, to pismo ozdajavstva se je grelo na izdajavskem srcu — toda srce je omrznilo, in otopela je pušica, ki jo je opomočil v zavist in plelest ter naperil v narod Slovenov. Carska pisarna sporoča v pismu vsem kastelom po Moesiji, Traciji in Iliriji, naj Tunjuša sprejmejo, če pride, kot zavez nika Bizanca, naj ga varujejo kot vrlega državljena. Zakaj on je rzdvojil barbre — Ante in Slovene, on je vodil starejšine Antov v Turris, da se zvežemo z njimi zoper Slovene in Varhune. Njegovo delo je, da je varna meja na severu ob času, ko se bije boj z Italijo.

Truma se je zavzela in začudila.

"V Turris da sodospeli Anti? Pogibel preti gradišču! Če srečajo Slovene, ki se vračajo s plenom?... Morana Naprej, na pomoč!"

"Naprej — da sežemo Antom v roke! To pismo uniči spor! Slava Perunu!!"

Iztok je zvil pergament. Takoj so zajezdili na plave in se napotili čez onavo proti Turrisu.

asi bi bili zlahka dosegli še tisti večer napol razdejano mesto, si je Iztok premislil. Vojaki so bili zmučeni, konji spehani. Če pridejo do Antov na noč, jih ti lahko napadejo in premagajo. Slutil je, da mora biti za brdom in lesom, ki se je vlekel vzporedno z onavo proti Aluti, cela vojska Antov. Zakaj sicer bi se ne drznili priti pred vzhod do gradišča Slovenov.

Zato se je utaboril v šumi na južni strani brdov in čakal noči. Petero naj zanesljivejših vohunov pa je odposlal ponoči preko gozda v Turris, da pizvedo za moč Antov.

Ko se je razgrnila noč nad pokrajino, noč brez mesečine pa bogata čuda nizkih in svetlih zvezd, je ležel Iztok vznak na mahu; pod glavo si je dejal ščit, čez prsi, opasane s trdim jeklom, težki meč. Odkar se je vozil z Ireno od Epafroditove vile po Proponti, se mu ni zdela, še nobena noč tako lepa, nikdar se mu niso približale zvezde, tako nizko, nikoli ogenj strastno ljubečega srca se je razpalil po žilah. Pod prnjo je trkalo srce ob Epafroditovo pismo, ki je tiho šepetalo: "Pridi junak, pridi po golobico! Že dviga peroti, njeno modro oko koprni na sever. Čaka, da te zazre, prezvesta, in ti zleti na prsi, kjer počije in zaživi sanje, ki jih je tiho koprneče sanja vsako noč, vsak dan — vse trenotke." In ob istem pergamentu je tičalo pismo iz carske pisarne. Kakor zamahnjen meč je bilo to pismo. Udarec bo topotnil in zvalila se bo glava črne zmije — nesloge bratomernega boja. Sloveni in Anti se objamejo, vse sovraštvo se prelije vljubezen, ki zagori v grozno žugajoč ogenj. Bizanc zatrepeta, njegovim orlom udarijo na perot sokoli Slovenov.

Ob tej misli je srce junakovo vztrepetalo. Valovi sreče so ga prepluli, dvignil se je, naslonil s komolcem ob ščit in gledal zlate milijone nad seboj, iz katerih je sijala nanj sreča in radost.

"Bogovi, prizanesite, zaradi naroda, ki vam kolje darove!" Siloma se mu je oglasil vzdihljaj prošnje na ustnicah. Ustrašil se je svojega glasu. Med vojniki se je nekdo preobrnil. Mečeva veriga je zarožljala.

Iztok je omahnil nazaj na ščit.

omišljal se je tiste noči, ko je neizkušen mladec ležal takisto vrhu teh hribvec in prežal na Hilbudija. Vse je drugače odtlej. Tako daleč se mu je zdela tista noč, da jo je komaj dosegal s spominom. Vse je drugače — on sam, njgova roka, njegove misli — le v srcu je nekaj ostalo: Hrepenenje po svobodi, ljubezen do naroda — in prave globoko v srcu, na dnu v tajnem kotu — mrzli dvomi.

Kot mladec je razmišljal: Volkodak — Morana — Besi — da bi mu škodovali? Zakaj se jih ne boji Hilbudij? Danes dviga isti hladni dvom sikajoče želo: Bogovi — prizanesite! Li res? Kaj resnično zmaguje Perun? Kaj ga vodi Svetovit? Ali je res Morana njegov meč?"

Čuden strah je objel senci junaku. Zbal se je misli. V listju je zašumelo.

"Če bi Šetek..."

In tiha bojazna ploha vera očetov je segla po želu dvoma v njegovem srcu in in mu odkrhnila konico. Po nebu je priplul žareč oblak. Iztoku se je zameglilo pred očmi Če se vozi Peru? Če ima nabrusene strelice v maščevalni roki — — —

Zopet se je dvignil, segel po meču in prisegel neizmerne obete Perunu in Svetovitu.

Ali vistem hipu, ko jže zatisnil oči, se mu je tiho približala Irena — v rokah z blagovestjo. Iz knjige je gorel plamen ljubezni in ožarjal njen obraz, ki se je smehljal v globoki veri njegovim dvomom. Tiho so se zgibale njene drobne ustnice, kakor nekdaj v čolničku. Zdelo se mu je, da so še pordele od njegovega poljuba. Kakor odaleč, izpod neba, je potrkal njen glas na njegovi prsi in govoril kakor nekdaj:

"Vruj, Iztoče, veruj resnici— in Kristova ljubezen napolni tvoje srce!" —

Odprl je oči, desnica je zakrila proti njej, da jo stisne k sebi, kakor tedaj na Epafroditovem vrtu pod oljkami — Irena je izginila, krog njega so hropli v globokim snu vojniki.

Iztok je vstal truden od misli. Z dlanjo je potegnil preko čela. Spanec se je poslovil od njegovih trepalnic. Zavil se je s tihimi koraki v šumo, da se razhodi in umiri.

Tedaj se je oglasilo govorjenje, smeh, hrestanje suhih vej. "Anti!"

(Dalje prih.)

Lokalni zastopniki(-ice) "A. S."

Aurora, Ill.:John Kočevar
Aurora, Minn.: John Klun.
Bradley, Ill.: Math Stefanich.
Chicago, Ill.: Jos. Zupančič.
Bridgeport, O.: Pos. Hochevar.
Calumet, Mich.: John Gosenca.
Cleveland, O.: Jos. Russ in Leop. Kušljan
Chisholm, Minn.: John Vesel.
Collinwood, O.: Louis Novak.
Denver, Colo.: George Pavlakovich.
Ely, Minn.: Jos. J. Peshel.
Enumclaw, Wash.: Jos. Malnerich.
Gilbert, Minn.: Angela Pregled.
Hibbing, Minn.: Frank Goloh.
Houston, Pa.: John Pelhan.
Iron Mountain, Mich.: Louis Berce.
Ironwood, Mich.: M. J. Mavrin.
Kansas City, Kans,: Peter Majerle.
La Salle, Ill.: Anton Kastelo in Jakob Juvanich.
Lowell in Bisbee, Ariz.: John Gričer.
Millwaukee, Wis.: John Vodovnik.
Moon Run, Pa.: John Lustrik.
Newburg(Cleveland): John Lekan.
Pittsburgh, Pa.: George Weselich.
Pueblo, Colo.: Mrs. Mary Buh.
Rock Springs, Wyo.: Leop. Poljanec.
Sheboygan, Wis.: Jakob Prestor.
So. Chicago, Ill.: Frank Gorentz.
Soudan, Minn.: John Loushin.
So. Omaha, Neb.: Frank Kompare.
Staunbaugh, Mich.: Aug. Gregorich.
Steelton, Pa.: A. M. Papich.
St. Joseph, Minn.: John Poglajen.
St. Louis, Mo.: John Mihelich.
Valley, Wash.: Miss Mary Torkar
Waukegan, Ill.: Matt. Ogrin.
Whitney, Pa.: John Salmich.
Youngstown, Pa.: John Jerman.

V onih naselbinah, kjer zdaj nimamo zastopnika, priporočamo, da se zglasi kdo izmed prijateljev našega lista,, da mu zastopništvo poverimo. Želeli bi imeti zastopnika v vsaki slovenski naselbini. Uprav. "A. S."

Slavnoznani

SLOVENSKI POP

proti žeji — najbolje sredstvo

Čim več ga piješ tembolj se ti priljubi

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih sladkih pijač za okrepčilo.

BELO PIVO

To so naši domači čisti pridelki, koje izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bott. Co.

Telefoni Chi. 2275 N. W. 480

913 N. Scott St. Joliet, Ill.

Jacob Mejak

KROJAČ

205 RUBY STREET, JOLIET, ILL.

LJUDSKA BANKA

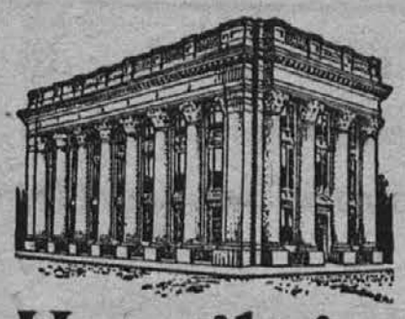

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu

Hranilnica Vlade Zd. Držav, Poštne Hranilnice in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložen denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z $1

First National Bank

PREMOŽENJE NAD $4,500,000.00

JOSIP KLEPEC
Javni Notar z 10 let. skušnjo

izdeluje vse pravne in postavnoveljavne listine za vse slučaje. Če vam kdo plačo garnišira; Ako imate odkoga v drugem mestu plačo za tirjati; če hočete svojo plačo prepustiti; če potreotrok certifikat za delo; če imate kako drugo stvar za urediti tukaj ali v stari domovini obrnite se na mene 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill

Pozor!

Zopet se je odprla sezona za postavljati hiše.

Podpisani prevzamem vse vrste stavbeno delo bodisi iz lesa, cementa, opeke ali kamna in druge tvarine.

Izdelam hišo po vašem okusu, kakor sami želite.

Na željo izdelam proračune in načrte.

Ako vam manjka denarja, vam jaz preskrbim posojilo.

Moji delavci so zavarovani, da se vam ni bati sitnosti.

Se priporoča

Slovenska stavbinska tvrdka

Frank Grum

1100 N. Broadway, Joliet, Illinois

Chicago Phone 4635.

POMLADNE IN LETNE OBLEKE.

Čedne in moderne obleke za odrasle in mladino se dobe pri nas, kakor tudi delamo v popolno zadovoljstvo obleke po meri.

Velika zaloga najmodernejih klobukov in kap vseh velikosti.

Posebno velika zaloga trpežnih čevljev visokih in nizkih za moške, ženske in mladino.

Mi imamo najlepše srajce, kravate, kolare itd. Vse naše blago jamčimo ter povrnemo denar, ako ni v popolno zadovoljnost.

Z vsakim nakupom dajemo 4 odsto vredne znamke ali pa register tikete izvzemši na oblekah delanih po meri

Vaši naklonjenosti se priporoča "Prva Slovanska Trgovina" na severni strani mesta.

Frank Juričič

1001 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

Carl Schreiber

Chicago Phone 3496.

519 Marble St. :: Joliet, Illinois.

SLOVENSKI BARVAR IN SLIKAR.

Barvam poslopja, znotraj in zunaj, ter opravljam vsak posel, ki spada v barvarskega obrta področje.

Obešam stenski papir.

W. C. MOONEY

PRAVDNIK-ADVOKAT.

4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet.

Ko imate kaj opraviti s sodnijo, oglasite se pri meni

Marko Belaich,

DALMATINSKI BILLIARDS AND POOL ROOM

Mehke pijače in smodke.

205 Indiana St. :: Joliet, Illinois.

Bratje Slovenci in Hrvati! Posetite brate Dalmatince v moji poslovnici, kjer najdete mnogo zdrave zabave, razvedrila in okrepčila.

VSI DOBRODOŠLI!

NAZNANILO.

Svojim znancem in prijateljem naznanjam, da sem se preselil v stare prostore, in sicer na

209 INDIANA STREET.

Tu vam vsem lahko postrežem, kakor sem vam doslej, s fino pijačo vseh vrst.

JOSIP LEGAN,

GOSTILNIČAR,

209 Indiana Street. Joliet, Ill.

Phone 4857.

MAT. OMOTA

Slovenski krojač

Izdelujem obleke, vrhne suknje, popravljam, čistim in gladim moške in ženske obleke.

201 Jackson St., Joliet, Illinois.

National Studio

R. PAWLOSKI, lastnik.

Izdeluje najlepše slike in se priporoča rojakom in rojakinjam ob priliki ženitovanj. — Chicago telefon 3245.

Cor. N. Chicago an Jackson St., Joliet.

Kadar se mudite na vogalu Ruby and Broadway ne pozabite vstopiti v

MOJO GOSTILNO

kjer boste najbolje postreženi.

Fino pivo, najboljša vina in smodke.

Wm. Metzger

Ruby and Broadway JOLIET

ZA

Zavarovanje

proti požaru, mala in velika posojila pojdite k

A. SCHOENSTEDT & CO.

203 Woodruff Bldg. Oba tel. 169

Joliet, Ill.

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI PRAVNIK

ADVOKAT

V So. Chicago, Ills.:

Soba 218—9206 Commercial Ave.

Telefon: South Chicago 579.

Metropolitan Drug Store

N. Chicago & Jackson Sts.

Slovanska lekarna

JOHNSONOVI "BELLADONNA" OBLIŽI

REVMATIZMU, HRONOSTI, BOLESTI v KOLKU, BOLESTIH v ČLENKIH, NEVRALGIJI, PROTINU, OTRPLOSTI MIŠIC, SLABOTNEM KRIŽU, SLABOSTIH v ČLENKIH, PLJUČNIH IN PRSNIH BOLEZNIH, MRAZENJU v ŽIVOTU, VNETJU OPRSNI MIŠICE, PREHLAJENJU, BOLESTIH v LEDJIH, BOLESTIH v KRIŽU, NIDEM KAŠLJU.

ZA KRATEK ČAS.

H R. Greene, poveljnik G. T. R. pripoveduje sledečo zanimivo anekdoto o veteranih:

"V kadilni sobi nekega hotela v Phoenix je sedelo mnogo veteranov, skoro vsi po dostvojanstvu častniki in razpravljali so o bitki pri Bull Run. Zaba se je že čudno poostrila, a prekine jo navzoč močljiv veteran rekoč:

"Gospoda moja, vaš prepir hočem jaz poravnati, v tej bitki namreč sem bil tudi jaz."

In z mirnim in jasnim svojim razlaganjem je popolnoma pomiril razdražene duhove, a drugi dan ga hoteliery praša:

"Kot "kaj" sta se bojeval v oni bitki?"

"Bil sem prostak."

Čez nekaj dni je hotel naš prostak-veteran odpotovati, zahteval je račun. Krčmar pa mu pravi:

"Dolžan mi niste ničesar."

"Kaj vraga se norčujete iz mene — bil sem vendar cel teden v hotelu..."

"Da in vendar mi ne dolgujete ničesar — jaz si ne bi mogel nikdar odpustiti, če bi vzel en sam Veš cent, kajti vi ste prvi človek, kar sem jih srečal v življenju, ki mi je povedal resnico, da se je bojeval kot 'prostak'."

Taka smola.

Neka pridna, delavna in varčna gospodinja se je prehladila in takrat ji je dekla odpovedala službo in šla. Kaj je hotela reva? Naprosila je zopet svojega moža, naj gre v posredovalnico za službe in naj jej poišče novo deklo.

In odšel je zjutraj ob 10. uri. Tekal je iz ene posredovalnice v drugo, in šele popoldne ob treh se je truden in izmučen vrnil domov, a — brez dekle.

"No, dragi, kaj je z deklo?"

"Bo že, bil sem pri šestih posredovalkah in vsaka ima po najmanj 12 deklet."

"In nobene nisi vzel?"

"Ne mamica zlata,... bile so že vse v — Tvoji službi!"

Med zakoncema.

Ona (jezna): "Čemu smo le me vboge ženske pravzaprev na svetu?"

On (tudi jezen): "Zakaj ni imel Adam vseh reber, predno so ga pokopali.!"

Prav ima.

Zdravnik: "Izpod tisoč kron ne pričnem operacije; če hočete biti zdrav..."

"Da, da, tudi pri Vas velja ona: 'Denar sem, ali življenje'."

Fatum.

Jože: "Ti, Francelj, kaj pa je pravzaprav fatum?"

Francelj: "Fatum? Aha, to ji je zaušnica, ki ti je bila namenjena in in si jo tudi — dobil."

Tudi kritika.

Pesnik: "Kaj pravite, gospod, koliko dobim za moje pesmi?"

Urednik: "Kakih 50 kron!"

Pesnik: "O to bi bilo pa še več kakor pričakujem."

Urednik: "Da, jaz le mislim tako, da dobite 50 kron, ali 10 dni zapora."

Dobro je prestavljal.

Brivec Smuk je poslovenjeval v svoji brivnici vsag nemški napis, v katerem bi našel tujko. Tako posloveni nekega dne napis: "Separirtes Damenkabinet" v "ločena ženska soba."

V starih časih.

Narednik: "Kaj mislite, g. stotnik, bi napadli sovražnika?"

Stotnik: "Nak, dež se je vsul in pri takem vremenu ne grem ven."

Med našo 10-dnevno razprodajo

Moške obleke dobite $16.50 vredne za - - $12.50

Slamnikov ne bomo pokladali živini. Zato jih bomo razprodali za polovico ceneje.

Moške Negligie Srajce po $1.00

Fini moški nizki čevlji zdaj $1

The EAGLE

House of KUPPENHEIMER.

406-8-10 N. Chicago Street

JOLIET, ILLINOIS

MALI OGLASI.

POTREBUJEM KUHARICO ZA kuhanje in pranje za štiri Lumber jacks v Sugar Grove, 10 milj severno od Aurora, Ill. Kogar zanima naj piše na M. K. 208 Jackson St., Joliet, Illinois. 4t74.

NAPRODAJ 1 VELIKA IN ENA mala fireproof safe. Prodam prav poceni takoj. Chicago Telephone 3654W ali pišite na F. E. Fitzgerald, 112 Madeline St., Joliet, Ill. U. F. N.

RABIM DVA FANTA ZA DELO na farmi. Stalno delo; dobra plača. Pa tudi mož in žena brez otrok dobita delo. J. M. Nemanich, R. F. D., Tower City, N. Dak. 77-3t.

NA PRODAJ!

5000 acres in Florence Co. Wisconsin, close to town and railroads, cleared land $25.00 per acre any size. Will build and fence, sell on time. Produce & be independent.

SILAS C. HOPKINS
Real Estate and Insurance
610 Woodruff Bldg. Phone 981
Joliet, Illinois

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras
Chi. Phone 376 N. W. 929.
120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Dobro sredstvo za vtret
ne sme manjkati pri nobenem dobro urejenem domu. Dr. Richterjev
PAIN-EXPELLER
imaže nad 50 let veliko priznanje med Slovenci na celem svetu.
Jedino pravi s varstveno znamko sidra.
35 in 65c v lekarnah in naravnost od
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street. New York, N. Y.

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street

Chic. Phone 2678, N. W. Phone 1113.

VI LAHKO PRISTOPITE

v naše veliko društvo, istotako vaša vsa nad 16 let stara družina ne glede če bivate v Jolietu ali kje drugje. Ako hoče pristopiti, oglasite se, ali pišite tajniku. Pismu je priložiti $1.00, ki se potem vračuna k vplačilu, ko ste sprejet. Če niste sprejeti se vam denar vrne.

Na sejo ne rabite priti. K zdravniku greste v svojem mestu.

DOLŽNI STE

zaradi svoje žene in otrok, da se bolj zavarujete za slučaj bolezni ali smrti, da ne bodo žena in otroci trpeli pomanjkanje radi vaše nemarnosti, zato zdaj dokler ste še zdrav pristopite k največjemu slovenskemu podpornemu društvu

Društvo Sv. Družine

(The Holy Family Society)

štev. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1918.

Predsednik.....George Stonich.
Podpredsednik.....Stephen Kukar.
Tajnik.....Jos. Klepec.
1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zapisnikar.....John Barbich.
Blagajnik.....Anton Nemanich st.
Bolniški načelnik.....Nick Jurjevich.
Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki:
John N. Pasdertz, Joseph Težak, John Štublar.

To društvo sprejema rojake in rojakinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore $1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za $500.00 ali za $250.00 pri D. S. D. za malo mesečnino. Tudi člani-vojaki so deležni v bolezni cele podpore in cele smrtnine.

To društvo ima že nad $3,000.00 v bolniški blagajni in je do zdaj že izplačalo skupaj 4606.00 dolarjev bolniške podpore članom(icam). Kdor plača takoj ob pristopu $3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecev, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo ob 1. uri pop. v stari šoli.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se oglasi pri tajniku ali katerem drugem odborniku.

Slovenske Gospodinje

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše

meso, grocerije

IN KRANJSKE KLOBASE

istotako vse vrste drugo sveže in prekajeno meso ter vse druge pedmete, ki spadajo v področje mesarske in grocerijske obrti.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam.

Spoštovanjem

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917.

Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

College of Saint Thomas

SAINT PAUL, MINNESOTA

Under the Control and Direction of Archbishop Ireland

Collegiate, Academic, Commercial and Preparatory Courses

A COLLEGE COMBINING FINEST CATHOLIC TRAINING WITH MILITARY DISCIPLINE

Designated by War Department as "Honor School" —A distinction reserved to ten best Military Schools in the United States

Splendid Buildings, Grounds, Library and Equipment

Junior and Senior Divisions of the Reserve Officers' Training Corps.

Eight hundred and forty-two students registered last year.

For catalog address

Very Rev. H. Moynihan, D. D. Pres.

Naša letna prodaja

Deških Oblek

se prične v sob. 24. avg.

Šola se prične 3. sept. v torek, zato zdaj ponujamo posebno veliko zalogo deških oblek za šolarje po posebno nizkih cenah.

Obleke, ki jih ponujamo, so posebno trpežne in se dolgo lepo nosijo in podajejo. Te so najnovejši izdelek in so posebno trdno skrojene, da se dolgo lepo nosijo. Imamo jih za fante do 18 let stare.

Te Obleke Vam Prihranijo Denar

Zaloga $18 in $20 oblek Knicker za šolarje, zdaj le $15.75	Zaloga $8.50 oblek Knicker za šolarje, zdaj le $6.75	Zaloga $10 oblek Knicker za šolarje zdaj le $7.50
Zaloga $12 in $13.50 oblek Knicker za šolarje zdaj $9.75	Zaloga $15 oblek Knicker za šolarje zdaj le $12.50	Zaloga $7.50 oblek Knicker za šolarje, zdaj le $5.75

Nove jesenske kape, klobuki, srajce, telovniki, nogavice, ovratnice in spodnje obleke ter drugo blago

TESDALL PRATT AND COMPANY
JEFFERSON AT OTTAWA ST. JOLIET, ILLINOIS

Fred Lehring Brewing Co
JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts. Both Phones: 26. JOLIET, ILLINOIS.

Naročite zaboj steklenic novega piva,

ki se imenuje

Eagle Brew

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

OBA TELEFONA 405

South Bluff Street JOLIET, ILLINOIS